KUSTAVIN KUNNAN HYVINVOINTISUUNNITELMA

2026-2029

Sisältö

- Johdanto
- Kuntaesittely
- Kuntastrategia
- Hyvinvointikertomus 2021-2025
  - Indikaattoritiedot
  - Valtuustokauden 2021-2025 arviointi
  - Kuntalaisten hyvinvointia edistävät toimet ja palvelut
- Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029
- Tavoitteet ja toimenpiteet valtuustokaudelle
- Seuranta

Johdanto

Kustavin kunnan hyvinvointisuunnitelma ohjaa kunnan työtä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi kuluvan valtuustokauden aikana. Suunnitelma perustuu sekä valtakunnallisiin tavoitteisiin että paikallisiin tarpeisiin, ja sen laatimisessa on hyödynnetty ajantasaista tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista, palvelujen tilanteesta sekä Kustavin erityispiirteistä saaristokuntana.

Hyvinvointisuunnitelma toimii työkaluna päätöksenteolle, toiminnan suunnittelulle ja resurssien kohdentamiselle. Sen tavoitteena on varmistaa, että kunnan eri toimialat, yhteistyökumppanit ja paikallinen yhteisö toimivat yhdessä sen eteen, että Kustavi säilyy elinvoimaisena, turvallisena ja hyvinvoivana asuinympäristönä kaikenikäisille.

Kuluva valtuustokausi tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä, kehittää palveluja ja edistää yhteisöllisyyttä tavalla, joka tukee sekä kuntalaisten arjen hyvinvointia että kunnan kestävää kehitystä. Tämä suunnitelma linjaa konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla Kustavi rakentaa entistä vahvempaa hyvinvoinnin perustaa tuleville vuosille.

Tähän dokumenttiin sisältyy lakisääteinen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Tämä sisältää myös ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakoinnin sekä tarpeita vastaavan asumisen kehittäminen.

KUSTAVIN KUNTA YLEISTÄ

Kustavi on Varsinais-Suomen maakuntaan kuuluva saaristokunta, johon kuuluu yli 2000 saarta ja luotoa. Kunta tunnetaan erityisesti upeasta saaristoluonnostaan, vilkkaasta kesämatkailusta sekä tiiviistä ja aktiivisesta paikallisyhteisöstään. Kunta on maantieteellisesti laaja mutta harvaan asuttu. Kokonaispinta-ala on 770,15 km^2, josta vesialueita on yli 600 km^2. Vuonna 1982 valmistui Kaitaisten silta, joka yhdisti Kustavin mantereeseen. Edelleen Kustavin halkaisevan vesiväylä Ströömin ylitykseen käytetään lossia. Kustavi on perustettu vuonna 1874, ja se on perinteisesti ollut saaristolaiselinkeinojen sekä kalastuksen aluetta. Nykyisin palvelut ovat suurin työllistäjä, seuraavaksi suurimmat työllistäjät ovat alkutuotanto ja pienimuotoinen teollisuus.

Kustavissa on 970 asukasta , mikä tekee siitä asukasluvultaan yhden Suomen pienimmistä kunnista. Kunta on yksikielisesti suomenkielinen. Kesäisin väkiluku moninkertaistuu: Kustavissa on yli 3300 kesämökkiä, ja kunnan väestö kasvaa jopa kymmenkertaiseksi lomakauden aikana.

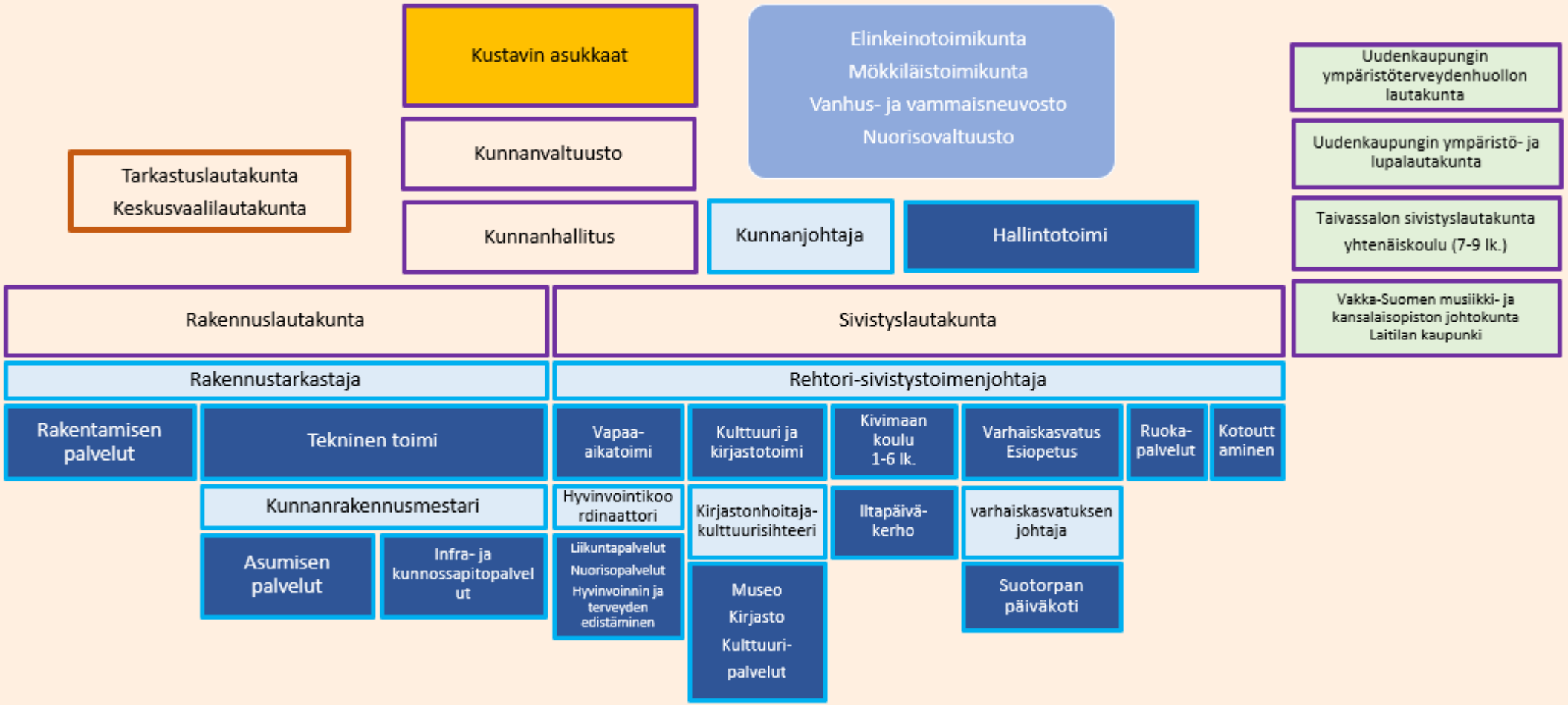
Kustavi tarjoaa kesäisin useita perinteisiä tapahtumia, joista tunnetuimpia ovat:

- **Volter Kilpi -kirjallisuusviikko** heinäkuussa.
- **Lohimarkkinat** elokuussa.

Nämä tapahtumat tuovat paikkakunnalle kulttuurin ystäviä ja matkailijoita ympäri Suomen.

Pienenä saaristokuntana Kustavi tarjoaa kuitenkin erittäin hyvät palvelut, kuten esimerkiksi ruokakaupan, alkon, postin, kirjaston, useita ravintoloita ja myymälöitä, venesatamia sekä vapaa-aikatoimen ja kulttuurin palveluita.

KUSTAVIN KUNNAN ORGANISAATIOKAAVIO

HALLINTOTOIMI

Kustavin kunnan hallintotoimi käsittää kunnanhallituksen alaisena toimintana mm.: yleishallinnon, hallinnon ja talouden tarkastuksen, toimistopalvelut , kuntien yhteistoiminnan, elinkeinoelämän ja elinvoiman edistämisen ja maaseututoimen.

Yleishallinto vastaa kunnallisten palvelujen saatavuuden turvaamisesta kuntalaisille Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja seuraavat kunnan taloutta sekä palvelujen järjestämistä ja tuottamista sekä huolehtivat kunnan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä.

Toimistopalvelut huolehtivat kunnan sisäisistä palveluista, asianhallinnan järjestämisestä sekä monistuksesta ja tietohallinnosta palvellen kuntalaisia ja kunnan eri hallintokuntia tehokkaasti ja taloudellisesti. Taloushallinnon osalta tehtäviin kuuluvat kirjanpito, palkanlaskenta sekä yleiset toimistotehtävät. Kuntatiedotteen julkaiseminen sekä ulkoinen ja sisäinen viestintä järjestetään toimistopalveluissa viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Muun yleishallinnon tehtäväalue käsittää henkilöstöhallinnon, kunnallisverotuksen, suhdetoiminnan ja edustuksen, avustukset, jäsenmaksut ja asiakirjojen lunastukset.

Kuntien yhteistoiminnan tehtäväalueella huolehditaan kuntayhteistyöstä Vakka-Suomen kuntien alueella sekä laajemmin Varsinais-Suomen maakunnassa.

Muiden palveluiden tehtäväalueella huolehditaan elinkeinoelämän ja kunnan elinvoiman sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edistämisestä kunnassa. Kunnan elinkeino- ja yrityspalveluiden järjestetään siten, että kunta huolehtii elinkeinotoiminnan harjoittamisen yleisistä toimintaedellytyksistä, kuten kunnallistekniikan rakentamisesta, vesihuollon järjestämisestä ja maankäytön suunnittelusta.

Yritystoiminnan neuvontapalvelut ja kehittämishankkeiden edistäminen ja niihin osallistuminen tapahtuu yhteistyössä seudullisen Ukipolis Oy:n kanssa, johon on keskitetty Vakka-Suomen alueen yritysneuvonta ja yritysten kehittämiseen liittyvät hankkeet. Kunta tukee omana toimintana yritysten ja yhdistysten yhteistyötä, kehittämistä ja hankkeita sekä auttaa rahoituksen hankkimisessa. I samma båt- samassa veneessä Leader-yhdistys rahoittaa ohjelmansa kautta hankkeita ja vastaa myös Saaristomeren kalatalousohjelman toteuttamisesta.

Maaseututoimen lakisääteiset tehtävät hoidetaan Vehmaan kunnan hallinnoimina.

TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen tehtävät jakautuvat seuraavasti:

Yhdyskuntasuunnittelun tehtäväalue käsittää hallinnon ja muun kiinteistötoimen, alueiden käytön suunnittelun, kaavoituksen sekä kunnallistekniikan suunnittelun ja muita näihin liittyviä tehtäviä. Rakennuslautakunta toimii lähellä palvelutuotantoa, johtaa ja valvoo hallinnonalansa erilaisten palvelujen tuottamista.

Toimitilapalveluiden tehtäväalue käsittää kunnan omistamat rakennukset ja toimitilat.

Rakennusvalvonnan perustehtävänä käsittää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen rakennuslupamenettelyn sekä rakennusvalvonnan, korjausneuvonnan ja maa-ainesten ottamistoiminnan valvonnan. Hyväksyttyjen suunnitelmien, määräysten, rakennusjärjestyksen sekä maankäyttö- ja rakennuslain noudattamisen valvonnan rakentamisessa ja suunnittelussa.

Lisäksi rakennuslautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat jätehuoltopalvelut, liikenneväylien rakentaminen ja ylläpito, puistot ja yleiset alueet, vesihuolto ja asuntojen vuokraus.

SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimi tuottaa sivistystoimen palveluja asiakaslähtöisesti ja lainsäädäntöä noudattaen. Sivistyspalvelujen tehtävänä on tarjota laadukkaita perusopetuksen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluita lapsille sekä tukea kuntalaisten hyvinvointia ja tuottaa kirjasto- ja kulttuuripalveluita. Ruokapalvelut valmistaa perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, henkilöstön ja edustusruokailun tarvitsemat ateriat. Kotouttamisen palvelut tarjotaan tällä hetkellä kolmen kunnan (Taivassalo, Vehmaa, Kustavi) yhteistyöllä kotouttamispalveluista vastaavan työntekijän toimesta. Sivistystoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Tavoitteena on olla perheystävällinen Kustavi. Vuoden 2028 alusta aloittaa toiminnan monitoimitalo, jolloin kirjasto, nuorisotila, iltapäiväkerho ja liikuntatilat saavat uudet tilat toiminnalleen.

VARHAISKASVATUS

Suotorpan päiväkodissa on 23 lasta; 1-3 -vuotiaissa Hilloissa 10 lasta, 4-5 –vuotiaissa Karpaloissa 8 lasta ja esiopetusryhmässä 5 lasta. Päiväkodissa on tilat 33 lapselle. Päiväkodissa työskentelee kolme varhaiskasvatuksen opettajaa, varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, yhdistelmätyöntekijä, erityisopettaja (1 pv/vk) sekä määräaikainen ryhmäavustaja (1.12.2025-31.5.2026).

Kustavin kunta tarjoaa maksuttoman varhaiskasvatuksen kaikille kustavilaisille alle kouluikäisille lapsille, joten jokaisella lapsiperheellä on inklusiiviset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen.

PERUSOPETUS

Kivimaan koulu on alakoulu, jossa opiskelee 33 oppilasta. Opetus tapahtuu yhdysluokissa 1-2, 3-4, 5-6.
Koulussa on kolme luokanopettajaa, yksi laaja-alainen erityisopettaja (4 pvä viikossa) ja sivutoiminen kielten opettaja. Koulunkäynninohjaajia on kaksi.
Yläkoulusopimus on Taivassalon kanssa eli kustavilaiset yläkoululaiset käyvät yläkoulun Taivassalossa.
Kuljetukset yläkouluun hoituvat linja-autolla vuoroliikenteen puitteissa, syöttöliikenne bussiin tapahtuu taksilla.

ILTAPÄIVÄKERHO

Kivimaan koululla toimii iltapäiväkerho arkipäivisin 12.30-17. Iltapäivätoiminnassa
lapsi voi osallistua koulupäivän jälkeen ohjattuun ja valvottuun toimintaan turvallisessa ja virikkeellisessä ympäristössä. Kerho toimii koulun tiloissa, käsityöluokassa ja 1-2. luokassa. Kerhossa on kaksi ohjaaja ja lapsia on noin 20. Kerhossa tehdään monenlaisia asioita: askarrellaan, käydään retkillä, ongitaan ja leikitään. Siellä tarjotaan välipala. Kerho on maksullinen.

KIRJASTO

Kustavin kirjastolla on yksi toimipiste uuden kunnantalon yhteydessä. Asiakaspalvelua saa kolmena päivänä viikossa ja omatoimisesti kirjasto on käytössä joka päivä. Kirjasto järjestää toistuvasti lukupiirejä, kirjailijavierailuja, satutunteja ja kirjastokäytön opetusta.

KULTTUURITOIMI

Kustavin kulttuuritoimi tukee kulttuuritapahtumia, osallistuu niiden järjestämiseen ja järjestää niitä myös itse.
Kunta myöntää vuosittain avustuksia kulttuuritoimintaa järjestäville yhdistyksille.

KUSTAVIN SAARISTOLAISMUSEO

Museo on ainutlaatuinen alueen kulttuuriperintökohde ja kunnan ainoa museo. Kulttuuriperinnön ja paikallisen historian vaaliminen auttaa vahvistamaan kuntalaisten omia juuria, osallisuuden tunnetta ja ylpeyttä kotipaikastaan.

LIIKUNTATOIMI

Liikuntatoimi järjestää kuntalaisille monenlaisia palveluja, liikunta- ja ulkoilupaikat ovat keskeinen palvelumuoto. Näiden paikkojen kunnossapitoa ja kehittämistä tehdään yhdessä teknisen toimen kanssa. Liikuntatoimi järjestää lisäksi liikuntaryhmiä eri kohderyhmille sekä matkoja uimaan, keilaamaan ja laskettelemaan.
Kunta myöntää vuosittain avustuksia liikuntatoimintaa järjestäville yhdistyksille.

NUORISOTOIMI

Kunnassa on nuorisotila, joka toimii tällä hetkellä väistötiloissa ampumaradan kiinteistössä. Tilat ovat avoinna tiistaisin ja keskiviikkoisin alakoululaisille heti koulun päättymisen jälkeen ja yläkoululaiset ovat tervetulleita kun heidän koulunsa Taivassalossa on päättynyt. Nuorisotilojen toiminnan valvonnasta ja ohjauksesta vastaa palkattu osa-aikainen nuoriso-ohjaaja. Nuorisotilaa käyttää myös ohjaamo-toiminta ja etsivä nuorisotyöntekijä. Aika ajoin on kokeiltu viikonloppuaukioloja, mutta nuorten kiinnostus on ollut vähäistä. Naapurikuntien Vehmaa ja Taivassalo kanssa on aktiivista yhteistyötä niin nuorisotyön käytännön toteutusten kuin myös kollegiaalisen tuen puitteissa.

Kouluvuoden aikana nuorisotyö painottuu talotoimintaan, lisäksi järjestetään vuosittain muutamia retkiä esim Turkuun ja johonkin huvipuistoon. Loma-aikoina nuorisotyö on keskittynyt monipuoliseen leiritoimintaan.
Kunta myöntää vuosittain avustuksia lapsille ja nuorille toimintaa järjestäville yhdistyksille.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö käsittää yhdyspintatyöskentelyn hyvinvointialueen, yhdistysten ja muiden kuntien kanssa sekä monenlaisen vaikuttamis- ja valistamistyön eri foorumeissa. Lisäksi kunta edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä maksuttomilla TBE-rokotteilla, liukuesteillä, kestokuukautissuojilla ja vauvarahalla.
Kunta myöntää vuosittain avustuksia kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistäville yhdistyksille.

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut ovat siirtyneet sosiaalitoimesta sivistystoimeen 1.1.2023. Ruokapalvelut valmistavat perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, henkilöstön ja edustusruokailun tarvitsemat ateriat.

Keittiöllä työskentelee ruokapalveluvastaava ja ravitsemustyöntekijä (50 %).

KOTOUTTAMINEN

Kotoutumispalvelut tarjoavat tukea maahan muuttaneille henkilöille. Palveluiden tavoitteena on helpottaa arkea ja tukea kotoutumista. Palvelut ovat maksuttomia ja tarkoitettu kaikille, jotka ovat muuttaneet kuntaan muualta. Taivassalon kunta on saanut yhteistyössä Kustavin ja Vehmaan kuntien kanssa työ-ja elinkeinoministeriöltä tilapäisen suojelun lisätuen valtionavustusta. Kunnilla on yhteinen kotouttamispalveluista vastaava henkilö ainakin vuoden 2026 loppuun asti. Palvelun tarkoituksena on kehittää ja toteuttaa yhteisesti sovittuja toimenpiteitä tilapäisen suojelun piirissä oleville henkilöille, jotka tukevat kotoutumista ja edistävät hyvinvointia kuntatasolla.

VAKKAOPISTO JA MUSIIKKIOPISTO

Vakka-Suomen musiikkiopiston ja Vakkaopiston isäntäkunta on Laitilan kaupunki.
Opistoja ylläpidetään ja hallinnoidaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti. Musiikkiopiston opetuksen toiminnan tavoitteena on pyrkimys luovaan ja monipuoliseen musiikin harrastamiseen. Musiikkiopistolta tulee päiväkotiin kerran viikossa opettaja pitämään muskarihetkiä jokaiselle lapsiryhmälle.
Vakkaopiston tavoitteena on vapaan sivistystyön lain mukaan edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Molemmat opistot järjestävät kouluvuoden aikana erilaisia harrastusryhmiä sekä musiikkiopistolla on myös yksilöopetusta.

YHDISTYS- JA YRITYSTOIMINTA

Kunnassa toimii useita aktiivisia yhdistyksiä, jotka edistävät kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia monella eri tapaa.

Kustavissa on suhteessa asukaslukuun eniten yrityksiä Suomessa. Yritykset ovat pääsääntöisesti mikroyrityksiä, kunnassa on muutamia pk-yritykseksi laskettavia yrityksiä. Runsas yrityskanta vaikuttaa merkittävästi myös alueelta saataviin palveluihin.

Kunnan työpaikkaomavaraisuus on noin 75 %, joten osa kustavilaisia käy töissä muualla pääsääntöisesti Turun ja Uudenkaupungin seuduilla.

Aikaisesta keväästä syksyyn palvelutarjonta lisääntyy huomattavasti ravintoloiden ja kausiluonteisten palveluiden muodossa.

Muutamia nostoja miksi kunnan tarjoamat palvelut ovat tärkeitä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä?

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö tarjoaa nuorille turvallisia aikuiskontakteja ja kuulluksi tulemisen kokemuksia, mikä vahvistaa itsetuntoa ja identiteetin rakentumista. Se ehkäisee syrjäytymistä tarjoamalla mielekästä tekemistä ja yhteisöllisyyttä vertaisryhmissä. Nuorisotyö tukee sosiaalisten taitojen kehittymistä, antaa tilaa harjoitella vastuunottoa ja päätöksentekoa, sekä toimii varhaisen tuen kanavana, jonka kautta huolet ja ongelmat voidaan havaita ja niihin puuttua ajoissa.

Liikuntapalvelut

Säännöllinen liikunta parantaa fyysistä kuntoa, tukee painonhallintaa ja vahvistaa sydän- ja verenkiertoelimistöä. Sen ohella se vähentää stressiä, ahdistusta ja masennusoireita aivojen mielihyvähormonien (mm. endorfiinin) vapautumisen kautta. Liikunta parantaa myös unenlaatua, lisää energiaa arkeen ja vahvistaa itsetuntoa onnistumisen kokemusten kautta. Ryhmäliikunta ja toimivat ja viihtyisät liikuntatilat- ja alueet tuovat lisäksi sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja ehkäisevät yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Koulu, varhaiskasvatus ja iltapäiväkerho

<u>Arjen sujuvuus ja turvallisuus</u>
Sujuvat ja joustavat harrastuksiin linkittyvät "palveluketjut" varhaiskasvatuksessa ja koulussa (iltapäiväkerhossa) helpottavat perheiden arjen suunnittelua. Turvallinen ympäristö mahdollistaa lasten omatoimisen liikkumisen.

<u>Yhteisöllisyys ja sosiaalinen pääoma</u>
Lähikoulu ja -päiväkoti toimivat usein kylän tai asuinalueen luontaisina kohtaamispaikkoina. Ne kokoavat perheitä yhteen, synnyttävät naapurustosuhteita ja ylläpitävät paikallista yhteisöllisyyttä sukupolvien yli.

<u>Alueen elinvoima ja vetovoima</u>
Toimiva koulu ja päiväkoti ovat usein ratkaiseva tekijä, kun lapsiperheet harkitsevat muuttoa alueelle tai sieltä pois. Palvelujen säilyminen ylläpitää asukaslukua, kiinteistöjen arvoa ja paikallista elinkeinoelämää (esim. kauppoja, palveluita).

<u>Lasten kehitys ja oppiminen</u>
Tutussa, pienessä yhteisössä lapsi tulee usein paremmin nähdyksi ja kuulluksi. Pienet ryhmäkoot mahdollistavat yksilöllisemmän huomioinnin, ja tuttu ympäristö tukee turvallisuuden tunnetta, mikä on oppimisen kannalta keskeistä.

Kulttuurihyvinvointi

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia.
Kirjaston ja kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat tarjoavat asukkaille yhdenvertaisen mahdollisuuden kokea osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Lähes kaikki tapahtumat ovat maksuttomia.

Kulttuuritarjontaan osallistuminen ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Parhaimmillaan välilliset vaikutukset voivat näkyä myös sosiaali- ja terveyspalvelumenoissa, kun ihmiset voivat koko elämänkaarensa aikana henkisesti paremmin.

Kirjaston ja kulttuuritoiminnan luoman hyvinvoinnin näkökulmia ovat

- **Saavutettavuus:** Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tarjoavat kaikille yhdenvertaisen pääsyn kirjallisuuteen, kulttuuriin, tietoon ja palveluihin.
- **Yhteisöllisyys:** Esimerkiksi ohjatut lukupiirit, lasten satutunnit ja kulttuuritapahtumat tuovat ihmisiä yhteen, vahvistavat sosiaalisia verkostoja ja luovat turvallisia kohtaamispaikkoja. Kirjastossa ja kulttuuritapahtumissa kaikilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa.
- **Toimintakyky:** Kirjastot edistävät ja tukevat luku-, moniluku- ja digitaitoja sekä itseohjautuvaa oppimista.
- **Subjektiivinen hyvinvointi:** Lukeminen ja kulttuuriharrastukset lisäävät elämäntyytyväisyyttä, myönteisiä tunteita sekä merkityksellisyyden ja pystyvyyden kokemuksia.
- **Yhteisötason hyödyt:** Kulttuurinen elinvoima, sosiaalinen pääoma sekä luottamus yhteiskuntaan kasvavat. Pitkällä aikavälillä etenkin kirjaston käyttö lisää oppimista, yhdenvertaisuutta ja kansalaisten kokonaistiedonsaantia.

Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

KUSTAVIN KUNNAN STRATEGISET TAVOITTEET 2023 JA KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT 2023 - 2025

- **Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen**
- Yhteisöllisyyden, osallisuuden ja yhdistystoiminnan edistäminen
- Viihtyisä ja turvallinen lähiympäristö
- Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus
- Taide- ja kulttuuritoiminnan, kirjastopalvelujen sekä liikunnan edistäminen
- Perheystävällinen Kustavi

- **Elinvoiman edelläkävijä**
- Yritysten ja yrittäjyyden toimintaedellytysten edistäminen
- Matkailun ja tapahtumien edistäminen
- Asukas- ja työpaikkamäärän kasvattaminen
- Keskustan elävöittäminen
- Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen

- **Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous**
- Toiminnan ja talouden yhteensovittaminen
- Investointien määrän ja laatutason sovittaminen kunnan taloudellisen kantokyvyn mukaisesti
- Strateginen omistaminen ja palvelujen vaihtoehtoiset järjestämistavat
- Korjausvelan pitkänajan hallinnointi ja suunnittelu
- Osaava ja motivoitunut henkilöstö
- Maltillinen verotus

- **Asuin- ja elinympäristöstä huolehtiminen**
- Saaristo- ja selkämeren suojelu
- Ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Kunnallistekniikan laatutason kehittäminen
- Puistojen ja virkistys-/viheralueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa

KUNNAN ARVOT

AVOIMUUS

Hyödynnämme asioiden valmistelussa kuntalaisten, kesäasukkaiden, yrittäjien ja yhdistysten sekä sidosryhmien osallistumisen yhteisen tulevaisuuden määrittelyyn.

Toimintamme on avointa ja läpinäkyvää.

Edistämme osallisuutta ja kehitämme monipuolisesti eri viestintäkanavia.

Tiedotamme aktiivisesti ja oikea-aikaisesti.

Avoimuus luo luottamusta ja kasvattaa kunnan sosiaalista pääomaa.

VASTUULLISUUS

Teemme kunnan elinvoiman, talouden sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden kannalta oikeita ja käyttäjälähtöisiä ratkaisuja sujuvan arjen mahdollistamiseksi.

Huolehdimme kunnan toiminnan vastuullisuudesta ja turvaamme tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Päätöksenteossamme vastuullisuus näkyy konkreettisina ja ymmärrettävinä tekoina.

Teemme osuutemme saaristoluonnon suojelemiseksi ja sen monimuotoisuuden säilyttämiseksi Saaristomerellä sekä Selkämerellä.

YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyytemme syntyy aidosta yhteishengestä, osallistumisesta ja välittämisestä sekä päivittäisistä ja aidoista kohtaamisista kuntalaisten, kesäasukkaiden, yhdistysten ja yritysten sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Yhteisöllisyys ja ystävällisyys sekä viihtyisä saaristoympäristö tekevät Kustavista turvallisen paikan asua ja yrittää.

KUNNAN PALVELULUPAUS

SAAVUTETTAVUUS

Vastaamme kaikkiin asukkaiden ja yrittäjien yhteydenottoihin ilman aiheetonta viivytystä

Olemme virka-aikana puhelimitse saavutettavissa saman päivän aikana ja/tai vastaamme soittopyyntöön 24 tunnin kuluessa

Vastaamme sähköposteihin ilman aiheetonta viivytystä

KUNNAN PALVELUT

Suoritamme tehtävät oikea-aikaisesti ja ripeästi sekä luvatussa aikataulussa

Kunnan palvelut perustuvat käyttäjälähtöisyyden ja palvelualttiuden asenteisiin

Tiedotamme palveluista aktiivisesti ja ajantasaisesti

OSALLISUUS JA VUOROVAIKUTUS

Tarjoamme kaikille kunnan asukkaille mahdollisuuden aidosti osallistua heille merkityksellisiin ja heidän arkeensa vaikuttaviin asioihin

Varmistamme rakentavan keskusteluyhteyden sekä kuntalaisten kanssa, että organisaation sisällä

Hyvinvointikertomus

Hyvinvointikertomuksen laadinnassa on käytetty kuntalaisille tehtyjä kyselyjä sekä vähimmäistietosisällön mukaisia indikaattori tietoja. Indikaattoritiedot ovat julkisesti saatavilla mm. seuraavista lähteistä: sotkanet.fi, teaviisari.fi ja stat.fi. Osa indikaattoritiedoista on puutteellisia Kustavin osalta tai tiedot puuttuvat kokonaan. Tämä johtuu yleensä tilastoitavien kohderyhmien pienuudesta. Myös tilastojen välillä on eroja millaisia tuloksia ne antavat samoista asioista.

Tilastot ovat hyvin usein suhteutettu kunnan väkilukuun ja Kustavin tapauksessa pienetkin poikkeamat näkyvät tilastoissa keskimääräistä suurempia prosentteina.

Verrokkikunniksi on valittu Luhanka, Hailuoto ja Taivassalo. Em. kunnat ovat pieniä maaseutukuntia. Jokaisella on omat erityispiirteensä ja tapansa toimia, joten kuntien suora vertaaminen toisiinsa on haasteellista. Vertailut antavat kuvaa millä tavoin Kustavi asettuu kuntakentässä.

Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointitieto on kerätty seuraavien teemojen alta.

- Talous ja väestö
- Hyte-kerroin
- Elinvoima
- Kuntalaiskysely
- Kouluviihtyisyyskysely
- Move ja kouluterveyskysely
- Iltapäiväkerho ja nuorisotalokyselyt
- Muut kyselyt

Talous- ja väestökehitys

2024	Väestömäärä	Toimintakate	Vuosikate	Tilikauden tulos	Toiminnan ja investointien rahavirta	Investointien rahavirta	Toiminnan rahavirta	Rahoituksen rahavirta	Lainakanta
Luhanka	703	-2,032,567 €	609,592 €	160,739 €	621,766 €	0 €	621,766 €	-150,550 €	2,087,783 €
Hailuoto	945	-3,009,090 €	202,752 €	-256,956 €	-13,144 €	-212,063 €	198,919 €	27,498 €	1,196,073 €
Kustavi	960	-2,592,589 €	396,458 €	-100,053 €	-1,546,570 €	-1,910,982 €	364,412 €	-48,549 €	3,558,970 €
Taivassalo	1719	-5,108,912 €	320,263 €	-251,370 €	-396,324 €	-716,587 €	320,263 €	-166,294 €	6,454,425 €
2023									
Luhanka	702	-2,551,831 €	-86,470 €	-250,260 €	-125,732 €	-46,567 €	-79,165 €	-402,980 €	2,290,945 €
Hailuoto	948	-2,851,633 €	730,702 €	5,731 €	582,797 €	-147,906 €	730,702 €	-59,424 €	1,501,495 €
Kustavi	949	-2,748,085 €	117,714 €	-382,826 €	-870,427 €	-983,032 €	112,605 €	-100,390 €	2,492,272 €
Taivassalo	1705	-4,842,149 €	725,069 €	140,545 €	250,528 €	-474,541 €	725,069 €	-475,838 €	6,746,159 €
2022									
Luhanka	692	-5,423,567 €	234,576 €	53,662 €	212,041 €	10,336 €	201,706 €	505,717 €	2,494,087 €
Hailuoto	960	-7,314,255 €	900,425 €	381,996 €	742,718 €	-42,941 €	785,659 €	-171,909 €	1,842,417 €
Kustavi	950	-7,469,090 €	550,113 €	256,731 €	90,845 €	-445,745 €	536,590 €	-26,267 €	2,398,876 €
Taivassalo	1691	-11,455,182 €	445,391 €	-163,086 €	-19,165 €	-465,613 €	446,448 €	429,867 €	7,037,893 €

Kunta 2025	Luhanka	Hailuoto	Kustavi	Taivassalo
Toimintatulot	802,598 €	1,486,216 €	1,276,621 €	1,096,971 €
Maksutulot	84,800 €	64,860 €	111,800 €	130,000 €
Tuet ja avustukset	5,000 €	83,850 €	37,500 €	150,730 €
Toimintamenot	3,132,059 €	4,638,802 €	4,283,136 €	6,729,084 €
Henkilöstömenot	1,079,910 €	2,411,657 €	1,678,572 €	3,854,367 €
Palvelujen ostot	1,347,749 €	1,169,510 €	1,840,380 €	1,665,597 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	515,400 €	873,206 €	543,440 €	845,080 €
Avustukset	126,300 €	120,500 €	104,174 €	203,617 €
Muut toimintamenot	62,700 €	63,929 €	116,570 €	160,423 €
TOIMINTAKATE	-2,329,461 €	-3,152,586 €	-3,006,515 €	-5,632,113 €
Verotulot	1,682,000 €	2,375,000 €	3,582,000 €	4,044,976 €
Valtionosuudet	970,943 €	1,401,514 €	-143,029 €	1,851,706 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	133,062 €	260,528 €	-63,606 €	-513,331 €
Investointimenot yhteensä (brutto)	0 €	505,000 €	696,700 €	793,600 €
Henkilötyövuodet	21	46	30	78

Henkilöstömenot / työntekijä	51424	52 427	55952	49414

Väestöjakauma ja –ennusteet Kustavissa ja verrokki kunnissa

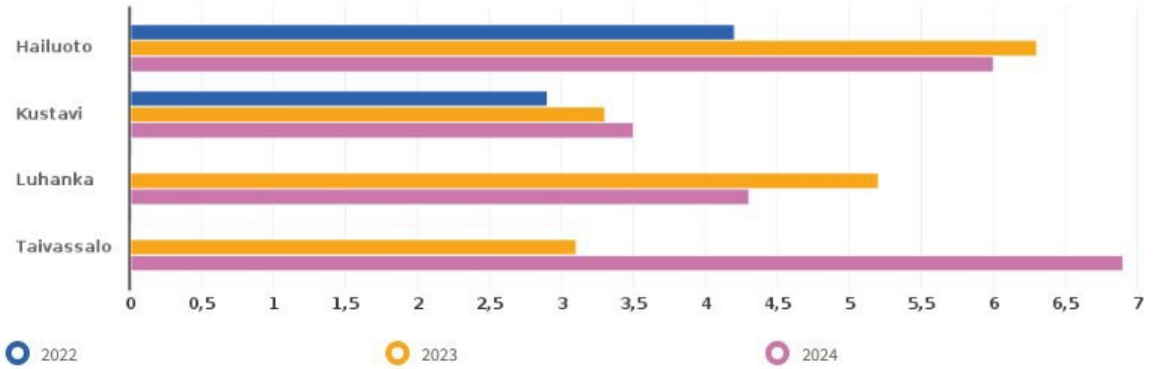
Kustavi kuten kaikki verrokkikunnat ovat ikääntyviä kuntia. Väestöennusteet näyttävät Kustaville ja Taivassalolle merkittävää väestökasvua 15 vuoden sisällä. Huomioitavaa Kustavin väestönkasvuennusteesta on, että yli 75-vuotiaita on n. 100 enemmän kuin nykyisin. Ikäryhmässä 40-54-vuotiaat on useiden kymmenien henkilöiden kasvu ennusteessa.

									väestö	ennuste
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2040	2024	2040
Vakka-Suomen seutukunta	0 - 6-vuotiaat, % väestöstä	6	5,8	5,7	5,4	5,2	5	4,8	30120	28112
	7 - 15-vuotiaat, % väestöstä	9,2	9,4	9,4	9,5	9,7	9,5	6,7		
	16 - 24-vuotiaat, % väestöstä	7,5	7,1	7	6,8	6,7	6,7	5,9		
	25 - 64-vuotiaat, % väestöstä	49,3	48,9	48,8	48,6	48,1	48	49,8		
	65 - 74-vuotiaat, % väestöstä	15,9	16,1	15,9	15,8	15,5	15,2	12,5		
	75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	12	12,6	13,2	14	14,8	15,5	20,2		
Hailuoto	0 - 6-vuotiaat, % väestöstä	6	5,1	4,7	4,4	4,1	3,3	3,1	927	879
	7 - 15-vuotiaat, % väestöstä	8,2	8,7	8,5	8,9	8,9	8,7	4,9		
	16 - 24-vuotiaat, % väestöstä	4,4	3,5	3,5	4,3	4,9	4,9	3,6		
	25 - 64-vuotiaat, % väestöstä	43,2	43,8	43,6	42,8	41,8	40,8	46,2		
	65 - 74-vuotiaat, % väestöstä	21,9	21,2	20,6	19,7	18,8	19,1	16,2		
	75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	16,3	17,7	19,1	20	21,6	23,2	26,1		
Kustavi	0 - 6-vuotiaat, % väestöstä	4,2	4,2	3,7	3,4	2,7	2,5	2,4	970	1093
	7 - 15-vuotiaat, % väestöstä	5,8	5,6	5,6	5,3	5,6	5,3	4,2		
	16 - 24-vuotiaat, % väestöstä	5,1	3,8	3,6	3,2	3,2	3,6	2,7		
	25 - 64-vuotiaat, % väestöstä	46,5	47,2	46,8	45,9	45,7	45,6	42,9		
	65 - 74-vuotiaat, % väestöstä	23,3	23,5	23,5	23,9	23,4	22,5	20		
	75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	15,2	15,7	16,9	18,4	19,4	20,6	27,7		
Luhanka	0 - 6-vuotiaat, % väestöstä	3,3	3,1	1,8	1,6	2,3	2,8	2,1	711	719
	7 - 15-vuotiaat, % väestöstä	5,8	5,7	6,8	6,2	7,1	7,5	3,6		
	16 - 24-vuotiaat, % väestöstä	5,2	5,6	5,3	4,2	3,1	3	3,5		
	25 - 64-vuotiaat, % väestöstä	43,3	43,9	44,5	45,2	43,9	41,9	41,2		
	65 - 74-vuotiaat, % väestöstä	23,2	22,5	22,8	22	21,5	22,1	21,3		
	75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	19,1	19,2	18,8	20,8	22,1	22,8	28,4		
Taivassalo	0 - 6-vuotiaat, % väestöstä	5,4	5,7	5,4	5,4	5	4,9	4,2	1692	1891
	7 - 15-vuotiaat, % väestöstä	8,6	8,7	8,8	8,3	8,9	8,6	5,3		
	16 - 24-vuotiaat, % väestöstä	4,5	4,6	5,1	5,4	5	5,1	4,1		
	25 - 64-vuotiaat, % väestöstä	47,8	47	46,1	45,8	45,1	44,4	48,8		
	65 - 74-vuotiaat, % väestöstä	18,8	18,4	18,4	18,7	18,7	19,1	14,1		
	75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	15	15,6	16,2	16,3	17,2	17,9	23,5		

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Elävänä syntyneet	Vakka-Suomen seutukunta	207	230	233	197	201	199
	Hailuoto	4	2	2	5	4	1
	Kustavi	4	3	3	3	5	1
	Luhanka	0	1	2	1	6	5
	Taivassalo	10	13	13	9	8	10
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta	Vakka-Suomen seutukunta	-8,4	-8,6	2,7	-16	-13,6	-6
	Hailuoto	-5,2	3,1	10,5	20,9	-5,2	-5,3
	Kustavi	33,1	31,4	16,6	-7,3	-3,2	22,9
	Luhanka	5,7	25,9	30	5,7	20,1	22,6
	Taivassalo	-9,1	7,3	20,4	12,5	4,1	-6,5
Kuolleet, lkm	Vakka-Suomen seutukunta	350	399	410	466	386	424
	Hailuoto	14	16	14	18	12	17
	Kustavi	9	22	16	22	14	12
	Luhanka	24	13	21	14	14	11
	Taivassalo	18	19	31	29	21	25
Lapsiperheet, % perheistä	Vakka-Suomen seutukunta	33,3	33	33,1	32,6	32,4	32,5
	Hailuoto	28	26,6	27,1	27,9	25,1	24,8
	Kustavi	18,1	18,9	19,1	17,6	16,5	17
	Luhanka	18,8	19,7	19,3	16,8	17,9	20,6
	Taivassalo	27,8	28,4	28,3	28	28,6	27,6
Lähtömuuttajat, lkm	Vakka-Suomen seutukunta	1749	1642	1543	1749	1554	1512
	Hailuoto	39	55	44	39	46	54
	Kustavi	34	53	46	46	62	42
	Luhanka	30	28	29	45	28	28
	Taivassalo	100	109	65	63	86	102
Syntyneiden enemmyys	Vakka-Suomen seutukunta	-143	-169	-177	-269	-185	-225
	Hailuoto	-10	-14	-12	-13	-8	-16
	Kustavi	-5	-19	-13	-19	-9	-11
	Luhanka	-24	-12	-19	-13	-8	-6
	Taivassalo	-8	-6	-18	-20	-13	-15
Tulomuuttajat, lkm	Vakka-Suomen seutukunta	1641	1572	1798	1486	1653	1658
	Hailuoto	34	60	56	62	42	49
	Kustavi	65	84	69	44	70	74
	Luhanka	35	49	52	47	45	43
	Taivassalo	84	136	102	97	113	105
Ulkomaalaistaustaiset / 1 000 asukasta	Vakka-Suomen seutukunta	57,5	63,4	72,5	74,8	86,2	95,1
	Hailuoto	17,7	16,9	21,1	21,9	21,1	19,4
	Kustavi	23,2	23,9	27,8	35,8	48,5	52,6
	Luhanka	10,1	15,7	11,4	7,2	8,5	7
	Taivassalo	47	50	53,1	59,1	67,4	78
Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä	Vakka-Suomen seutukunta	4,7	5,2	5,9	6,1	7,1	8
	Hailuoto	0,9	0,9	1,4	1,4	1,2	1
	Kustavi	1,9	1,8	2,1	2,5	3,7	3,6
	Luhanka		1,1	0,7		0,7	
	Taivassalo	4,3	4,6	4,9	5,3	5,9	6,9
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan	Vakka-Suomen seutukunta	45,6	44,4	43,5	43,6	43,4	43,1
	Hailuoto	37,3	36,1	36,3	34,6	33,8	38,2
	Kustavi	40,7	39,7	40,5	40,6	41,3	44,1
	Luhanka	44,9	47,3	45	46,8	43	39,9
	Taivassalo	46,4	40,1	38,7	38,4	39,9	41,3

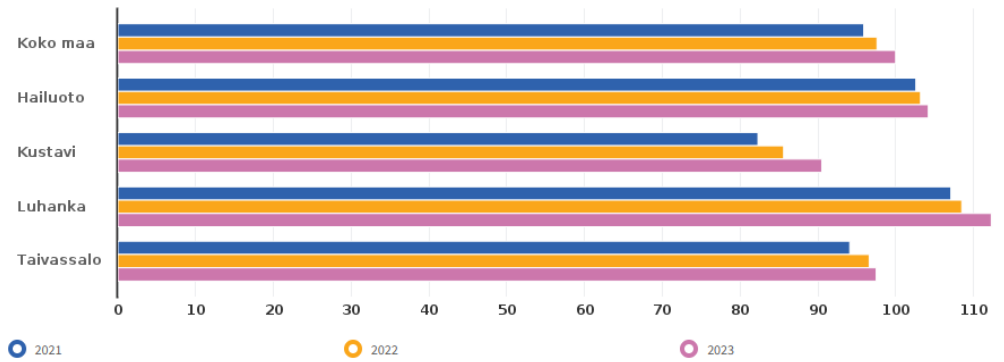
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

info ind. 3262 **Sukupuoli:** Yhteensä

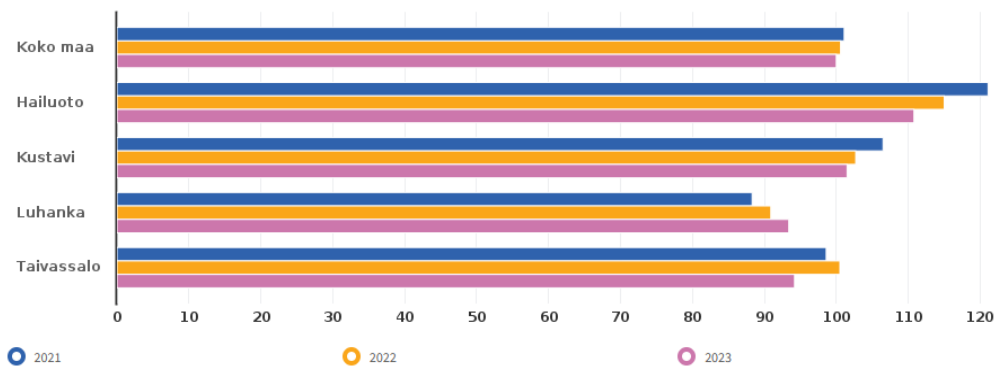
Diabetesindeksi, ikävakioitu

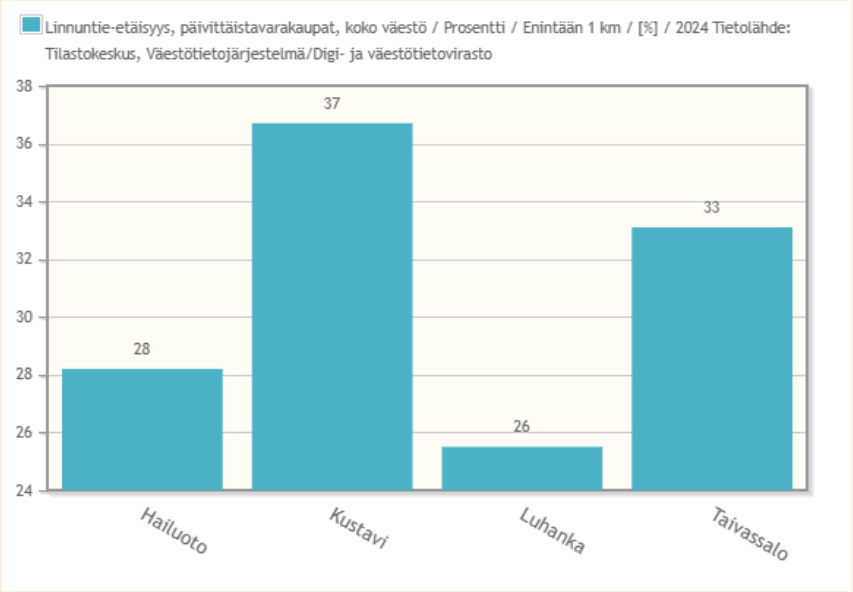
info ind. 5661 **Sukupuoli:** Yhteensä

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

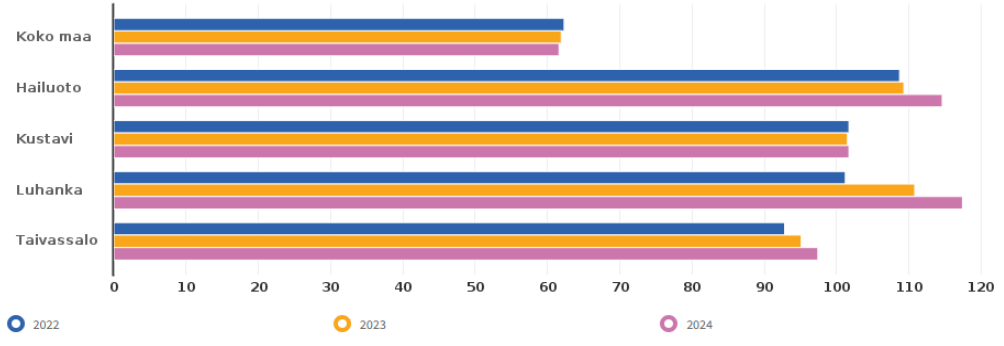
info ind. 5641 **Sukupuoli:** Yhteensä

Huoltosuhde, demografinen

info ind. 761 **Sukupuoli:** Yhteensä

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä info ind. 5387	Hailuoto	yhteensä	26,1	20,7	26,9
	Kustavi				21,7
	Luhanka		22,7		
	Taivassalo		25,8	23,0	26,7
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu info ind. 5663	Hailuoto		131,1	133,2	
	Kustavi		112,4	110,2	
	Luhanka		120,8	134,3	
	Taivassalo		126,2	125,7	
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista info ind. 3071	Hailuoto		3,3	4,2	5,3
	Kustavi		4,0	3,4	3,1
	Luhanka		4,4	4,8	7,3
	Taivassalo		3,2	3,4	4,7

YHTEENVETO VÄESTÖ- JA TALOUSKEHITYKSESTÄ

- Kustavin talous on viime vuosina ollut haasteiden edessä: talousarviokauden 2026–2028 ennakoidaan olevan alijäämäinen, ja kunta on käynnistänyt yt-neuvottelut talouden tasapainottamiseksi. Taustalla on rakenteellinen alijäämä.
- Kustavilla on yhä Suomen matalimpia tuloveroprosentteja, ja verotusta on kevennetty useaan otteeseen vuodesta 2017 lähtien.
- Kiinteistöverot ovat merkittävä tulonlähde Kustaville. Noin puolet kaikista verotuloista kertyy kiinteistöveroista, joista suurin osa kertyy vapaa-ajanasunnoista.
- Hyvinvointialue uudistuksen myötä Kustavin valtionosuudet ovat kääntyneet negatiivisiksi eli kunta maksaa valtiolle lakisääteisten palveluiden järjestämisestä.
- Väestö ikääntyy entisestään tulevina vuosina. Työikäisten määrä hieman kasvaa ennusteiden mukaan. Syntyvyys on samankokoisten kuntien joukossa samaa luokkaa eli pientä. Kustavissa on lapsiperheitä vähemmän kuin verrokkikunnissa. Lasten ja nuorten ikäryhmät jatkavat ennusteen mukaan laskuaan. Johtuen ikääntyneiden suuresta määrästä, on kuolleita merkittävästi enemmän kuin syntyneitä. 2010-luvun alussa väkiluku oli alimmillaan, joista luvuista on noustu noin sadalla. Väkiluvun suurempi myönteinen kehitys päättyi koronavuosiin.

KOULUVIIHTYVYYSKYSELYT

Kouluviihtyvyyskyselyt tehdään kerran lukuvuodessa oppilalle koulussa ja huoltajille välitetään kysely kotiin. Kysely tehdään nimellisenä, jotta vastauksissa esiintulevat asiat voidaan selvittää asianosaisten kesken. Kyselyssä kartoitetaan kaveriasioita, koulun henkilökunnan ja oppilaiden väliseen vuorovaikutukseen liittyviä asioita, kiusaamiskokemuksia ja välitunteihin liittyviä asioita. Kyselyn tulokset kertovat sen, kiusaamiskokemukset vaihtelevat.

Kevään 2026 tuloksien perusteella, (30 oppilasta vastannut) oppilaat tulevat hyvin toimeen keskenään ja heillä on koulussa kavereita. Samoin ryhmissä työskentely sujuu, toki yhdessä kommentissa oli yksilöity asian riippuvan ryhmästä. Opettajien kanssa oppilaat tulevat hyvin toimeen ja koulun aikuiset ovat ystävällisiä.
19 % on havainnut kiusaamista ja 23 % ei osaa sanoa. Prosenttiosuuksien osalta on hyvä muistaa, että vastaajien kokonaismäärä on pieni. Valitettavasti kaikki perustelut ja tarkennukset eivät vastaa kiusaamisen määritelmää. Oppilaiden kertomat havainnot ovat tyypillisesti yksittäisiä riitatilanteita tai erimielisyyksiä. Vain 6 % oppilaista on vastannut kiusaavansa.
Välitunnit ovat oppilaiden mukaan viihtyisiä ja 71 % mielestä koulussa on kivaa. 26 % ei osannut sanoa, onko koulussa kivaa.
Huoltajien mukaan (26 oppilaan huoltajaa vastannut) kaikilla oppilailla on vähintään yksi ystävä koulussa, ja he tulevat hyvin toimeen koulukaverien kanssa. Huoltajien mukaan heidän lapsensa tulevat hyvin toimeen koulun aikuisten kanssa. Vanhemmista 81 % ei ole havainnut kiusaamista. Vanhemmista 11 % (3 kpl) on havainnut kiusaamista ja 8 % ei osaa sanoa. Myöskään huoltajien vastauksissa ei määritellä, että toistuvasti olisi tapahtunut samojen oppilaiden välillä kiusaamisen määritelmään sopivaa toimintaa. Erimielisyydet ja selvitetyt tilanteet ovat olleet yksittäisiä.
Avoimeen vastauskohtaan huoltajat ovat kirjoittaneet kehuja ja kiitoksia. Muutamassa kommentissa ollaan huolestuneita sisäilman laadusta.

Kaikkiaan kyselyjen tulokset ovat vuosi vuodelta kohentuneet.

ILTAPÄIVÄKERHOKYSELYT

Kysely iltapäiväkerhon toiminnasta tehdään menneeseen toimintavuoteen liittyen yleensä toukokuun alussa. Huoltajat täyttävät kyselyn. Kyselyssä kartoitetaan lasten viihtymistä iltapäiväkerhossa, kiusaamiskokemuksia, turvallisuudentunnetta, lasten hyvinvointiin liittyviä asioita iltapäiväkerhossa kuten liikkumista, ulkoiluun ja välipalaan liittyviä asioita. Vuonna 2025 vastaajia kyselyyn oli 7. Kyselyn tuloksista päätellen, lapset viihtyvät hyvin iltapäiväkerhossa. Toiminta sai paljon positiivista palautetta.
Kivimaan koulun iltapäiväkerhossa on lukuvuonna 2025-2026 ennätysmäärä lapsia, 20. Se on suosittu ja toiminta on monipuolista ja laadukasta ammattitaitoisten ohjaajien johdolla.

MOVE JA KOULUTERVEYSKYSELY

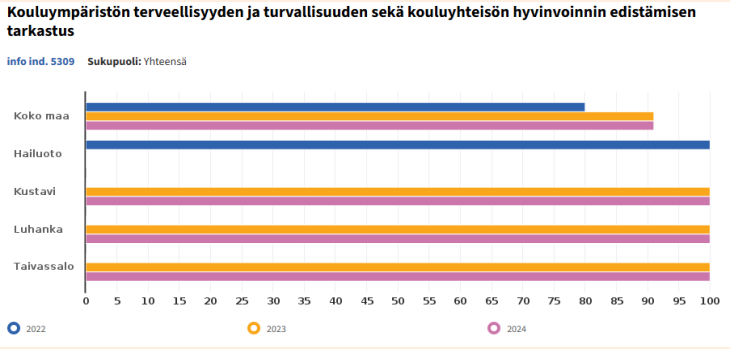
Johtuen pienistä ikäluokista kunta ei saa tuloksia Move-testien tuloksista eikä myöskään kouluterveyskyselyn tuloksista.

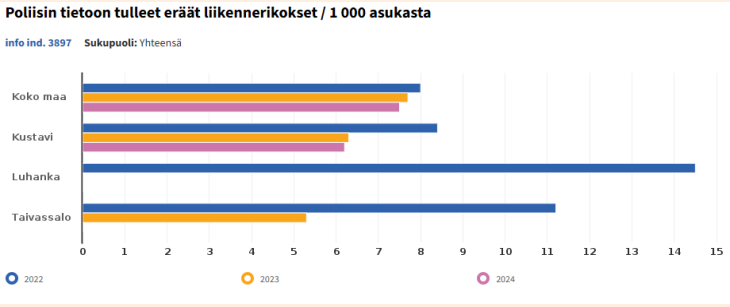
KUSTAVIN TURVALLISUUS

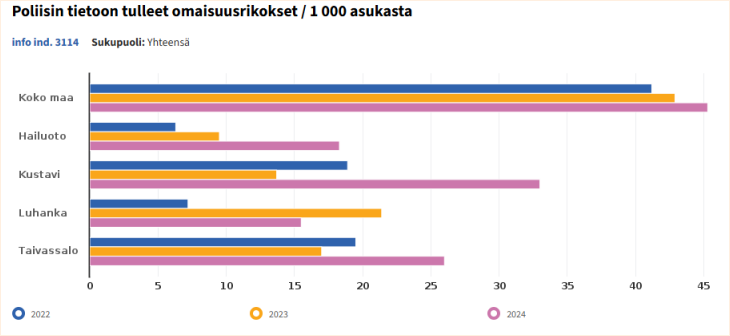
Kuntalaiskyselyn perusteella 80 % vastaajista koki asuinalueensa turvalliseksi (arvosana 8-10, asteikolla 1-10). Kyselyn tuloksia tukee myös tilastot. Verrokkikuntiin ja koko maahan verrattuna Kustavi näyttäytyy hyvin turvallisena. Runsas vapaa-ajanasuntojen määrä nostaa omaisuusrikosten määrää. Tapaturmia sattuu kustavilaisille tilastojen perusteella keskimääräistä enemmän. Liikenneonnettomuustilastojen perusteella vuosien 2022-2025 aikana tapahtui neljä onnettomuutta, joissa tuli henkilövahinkoja. Kaikki edellä mainitut tapahtuivat vuoden 2024 aikana. Tilastoista ei ole vielä saatavilla vuoden 2025 tietoja.

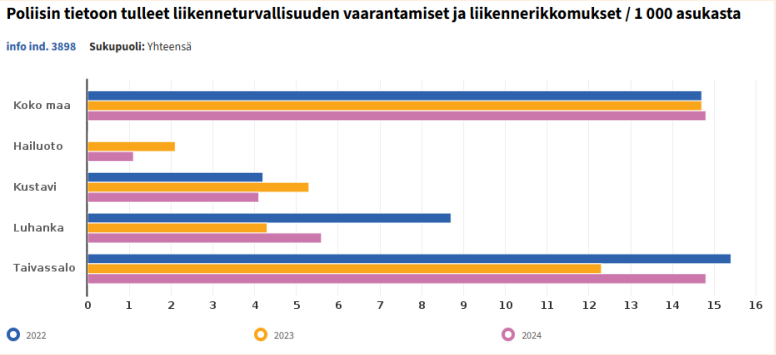
Kunnan alueella liikkuu arvioiden mukaan kymmeniä susia, joista seitsemän kaadettiin vuoden 2026 alussa. Susien runsas määrä on vaikuttanut havaintojen ja keskusteluiden perusteella ihmisten vapaa-ajan liikkumiseen luonnossa.

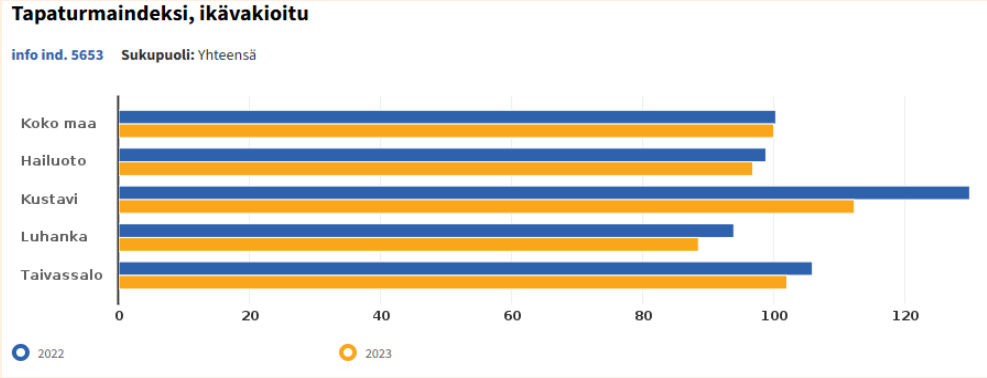
Lähteet: thl.fi ja tilastokeskus

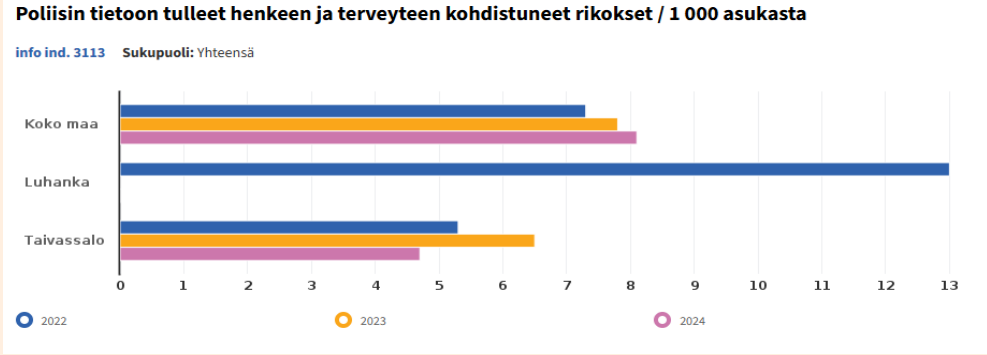

KUNTALAISKYSELY 2025

Kuntalaiskysely järjestettiin webropol-pohjaisena kyselynä keväällä 2025.
Vastauksia saatiin vakituisilta asukkailta 112 kpl ja vapaa-ajan asukkailta 58 vastausta. Vakituisten asukkaiden vastauprosentti oli n. 12 %. Nuorten osuus vastaajista jäi pieneksi, kuten myös iäkkäämpien kuntalaisten. (suhteessa heidän kokonaismääräänsä)

Kyselyn kattavat tulokset löydät kunnan verkkosivuilta osoitteesta: https://kustavi.fi/hyvinvointi/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen/

Kyselyn yhteenveto ja siitä nousevat kehittämiskohteet kuntalaisten vastausten osalta:

Huonoimmat arviot viestinnästä ja tiedottamisesta sai teknisen toimen palvelut, päätöksenteko ja työllisyyspalvelut. Työllisyyspalvelut tuotetaan alueellisesti. Tyytyväisimpiä oltiin kuntatiedotteeseen ja varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen viestintään.

Koko kunnan alueen palveluihin ml. Yritykset ja yhdistykset oli melko tai erittäin tyytyväisiä 75 % vastaajista. Kunnan palveluista negatiivisimmin suhtauduttiin teknisen toimen palveluihin ja nuorisopalveluihin. Parhaimmat arviot sai varhaiskasvatus ja koulu.

Edellä mainituista tulee huomioida suuri "ei vastanneiden" osuus varhaiskasvatuksesta ja koulusta.

Reilu kolmannes vastanneista liikkuu suositusten mukaan riittävästi. Vastanneista 16 % ei liiku viikoittain lainkaan tai alle 30 minuuttia.

Vastanneiden elintavat ovat kaiken kaikkiaan hyvin linjassa valtakunnallisiin tutkimuksiin verrattuna.

Vastausten perusteella kustavilaiset syövät suhteellisen terveellisesti lähes ruokasuositusten mukaisesti. Saaristokunnaksi kalaa syödään alle suositusten.

Mielenhyvinvoinnin osalta kysely ei nostanut esille selkeää trendiä, josta olisi syytä olla huolissaan. Huomioitavaa kuitenkin on, että mielenhyvinvoinnin kysymyksiin löytyy myös useita vastauksia huonommasta osuudesta.

Osallisuuden puute ja luottamuksen vähyys kunnanpäätöksentekijöihin korostuu vastauksissa. Viestinnän avoimuutta haluttiin lisää. Kunnan työntekijöiden tavoitettavuus koettiin haasteeksi.

Koko alueen palveluihin oli 75 % vastaajista jollakin tasolla tyytyväisiä. Palveluiden saavutettavuudessa oli jonkun verran enemmän tyytymättömyyttä, joka selittynee terveyspalveluiden siirtymiselle pois Kustavista.

Luonnon läheisyys koettiin vastaajien keskuudessa suurena voimavarana.

Valtaosa vastaajista voisi suositella Kustavia asuinkuntana.

Kustavin kunnan hyte-kerroin

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.
- Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista (15 kpl) ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista (5 kpl). Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määräajoin, eivätkä ne tule olemaan aina samoja. Prosessi-indikaattorit on kerätty THL:n TEA-tiedonkeruiden yhteydessä suoraan kunnista.
- Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit (15 kpl) mittaavat nykytilannetta. Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on".
    - kuntajohto (5 yksittäistä indikaattoria)
    - liikunta (5 yksittäistä indikaattoria)
    - peruskoulut (4 yksittäistä indikaattoria)
    - kulttuuri (1 yksittäinen indikaattori)
- Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta.
- Hyte-kertoimen merkitys taloudellisesti on kohtalaisen pieni Kustaville, mutta kerroin antaa hyvät edellytykset toiminnan kriittiselle arvioinnille sekä kehittämistarpeille.
- Suurimmat kehittämiskohteet ovat hyvinvoinnin ja terveyden eri osa-alueiden huomioiminen kaikessa kunnan toiminnassa, niin erilaisissa suunnitelmissa kuin asianosaisten kuulemisessa.

0-100	2021	2022	2023	2024	2025
Hailuoto	61	61	62	71	67
Kustavi	**51**	**52**	**53**	**46**	**52**
Prosessi-indikaattori	36	27	40	53	47
Tulosindikaattori	41	56	64	46	62
Luhanka	42	49	57	61	67
Taivassalo	56	50	49	50	59

Muu tieto

VAPAA-AJANPALVELUIDEN KYSELY

Vuonna 2022 järjestettiin kysely vapaa-ajanpalveluista eli nuoriso-, liikunta-, kirjasto-, ja kirjastopalveluista. Tulokset ovat palveluiden tavoitettavuuden ja laadun suhteen yhdenmukaiset kuntalaiskyselyn kanssa.

Valtaosaan liikuntatiloista ja –alueista oltiin tyytyväisiä, huonoimmat arviot sai urheilukenttä ja vanha jääkiekkokaukalo/tenniskenttä.

NUORISOTALO KYSELYT

Nuorisotalo kävijöille ja heidän huoltajille on järjestetty vuosina 2022 ja 2025 kysely toiminnasta. Pääsääntöisesti kävijät ja huoltajat ovat olleet tyytyväisiä toimintaan. Vuoden 2025 kysely tehtiin väistötiloissa toimivan nuoritalon osalta. Tämä osaltaan näkyi tuloksia heikentävästi. Myös ohjaajan roolilla on merkittävä vaikutus tyytyväisyyteen.

LIIKUNTAKYSELY +75-VUOTIAILLE

Iäkkäille kuntalaisille järjestettiin kysely vuonna 2024 liikkumista edistävistä ja haittaavista asioista.Liikkumisolosuhteita piti 19 henkilöä liikkumista edistävinä.
Ympäristötekijöitä piti seitsemän henkilöä edistävinä. ”luonto on lähellä ja hyötyliikunnan helppous”
Ystäviä ja sosiaalisia kontakteja piti edistävinä psyykkisinä tekijöinä seitsemän henkilöä.
Ohjatut liikuntamahdollisuudet mainitsi yhdeksän henkilöä. Motivaatiotekijät olivat tärkeitä kolmelle vastaajalle.
Motivaatiotekijät kokivat haittaaviksi neljä vastaajaa. Kaksi vastaajaa koki yksinäisyyden vaikeuttavaksi tekijäksi.
Fyysiset tekijät kuten erilaiset vammat ja sairaudet koki estäviksi 17 henkilöä.
Rakennetun ympäristön haasteet kokivat estäviksi tekijöiksi yhdeksän henkilöä.
Susivaara kerrottiin kertaalleen estävänä tekijänä.

Valtuustokauden 2021-2025 arviointi

- Keskeiset havainnot:

Kuntalaisten hyvinvointiin vaikutti päättyneellä kaudella useampi epävarmuutta ja suuria muutoksia aiheuttanut tapahtuma. Kauden alkuun osui korona-pandemia, joka pysäytti monet peruspalvelut ja osaltaan muutti myös pysyvästi käytänteitä. Toipuminen koronasta on kestänyt joltakin kuluvallekin kaudelle.

Ukrainan sota tuli heti koronan jälkeen, jonka suurimmat vaikutukset näkyivät kuntalaisille pakolaisina. Ukrainalaisia on parhaimmillaan ollut Kustavissa 30 henkilöä. Muutama oppilas käy alakoulua ja muutama on yläluokilla. Osa ukrainalaisista on saanut kotikuntaoikeuden.

Hyvinvointialue uudistus siirsi kunnan vastuulla pois sosiaali- ja terveystoimen. Kustavissa terveystoimi oli jo aikaisemmin hoidettu kuntayhtymän kautta. Kunnan työntekijä määrä putosi puoleen uudistuksen myötä. Hyvinvointialueen rakenteet ovat eläneet kauden loppuun asti, joka on näkynyt varsinkin kustavilaisille asiakkaille supistuksina sosiaali- ja terveyspalveluihin. Supistusten vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin ei ole tutkittu, kuntalaiskyselyn perusteella erityisesti terveyspalveluiden saavutettavuudesta ollaan huolissaan.

Monista kunnan käytössä olleista tiloista löytyi kosteusvaurioita kauden aikana, joita on lähdetty suunnitelmallisesti korjaamaan tai suunnittelemaan uudisrakennuksia.

Kauden aikana yhdistykset aktivoituivat entisestään ja useampi yhdistys hyödynsi leader-avustusta rakennushankkeissa esim. Tildan-ranta ja Ahdon portaat.

Indikaattoritiedot eivät osoita suuria poikkeamia verrokkikuntiin tai koko maan keskiarvoihin.

Kunta teki kuluneella kaudella seuraavia kuntalaisten osallisuutta edesauttavia toimenpiteitä:

-Kunta aloitti vuonna 2025 osallistavan budjetoinnin.

-Kunta aloitti vuonna 2022 ensimmäiset kuntalaistapaamiset, joissa viranhaltijat ovat olleet vastaamassa kuntalaisten kysymyksiin.

-Kunta aloitti vuonna 2025 valtuuston kokousten striimauksen.

-Lisäksi kunnan facebook-sivulla on nostettu esille toimielinten päätöksiä sekä linkki pöytäkirjaan.

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Lasten, nuorten ja perheiden liikunnan lisääminen ja ruutuajan vähentäminen. Kasvatusyhteistyön lujittaminen	Varhaiskasvatus: Luodaan monipuolisia liikunnallisia kokemuksia erilaisilla välineillä toteutettuna. Lähiympäristöön kohdentuvat retket viikoittain. Perheitä kannustetaan liikunnalliseen elämäntapaan yhteisillä liikuntatempauksilla. Koulu: Koululiikunnan lisääminen mm. virikkeitä välituntiliikuntaan. Koulupihan rakentaminen liikkumista tukevaksi lähiliikuntapihaksi. Perheitä kannustetaan liikunnalliseen elämäntapaan yhteisillä liikuntatempauksilla. Vapaa-aika: Järjestöt järjestävät paljon liikuntaa. Yhteistyönä: Koulutus liittyen lasten pelaamiseen,ruutuaikaan ja someen.	Nykyisillä resursseilla. Ulkopuoliset kouluttajat	Järjestöjen liikunta Kouluviihtyvyyskysely oppilaille ja huoltajille kaksi kertaa lukuvuodessa. Kouluterveyskyselyt Kuntalaiskysely kunnan asukkaille Havainnot Asiakaspalautteet Osallistumisaktiivisuus Varhaiskasvatus: Retket toteutuvat hyvin. Ohjatut tuokiot toteutuvat hyvin. Koulu: Liikunnan lisääntyminen ei ehkä edennyt riittävästi. Koulun lähiliikuntapihaa uudistetaan 2022.	**Lähiliikuntapiha on valmistunut vuonna 2025. Pihalla on monitoimikaukalo, kiipeilyteline, keinuja, hiekkalaatikko, suuri kota ja koulun edessä turva-alusta muutamalla leikkivälineellä.** **Yhdistykset ja opistot ovat tarjonneet monenlaista harrastustoimintaa lapsille ja nuorille.**

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Kiusaamiseen puuttuminen ja ennaltaehkäisy	Yhteinen tahtotila (kodit, varhaiskasvatus, koulut, terveydenhuolto, vapaa-ajan ohjaajat/valmentajat) Terveen itsetunnon vahvistaminen (perheen yhteinen aika, harrastukset, kaveripiiri) Koulun aloittamisen helpottaminen (suunnitelmallinen yhteistyö koulun ja varhaiskasvatuksen välillä) Kiusaamiseen puuttuminen: kodin, koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyö tiedottamisessa ja tapahtumissa, harrastusten ohjaajien yhteistyö, palaverit ja seuranta Oppilashuollolliset toimenpiteet ja palvelut suunnitelman mukaan	Nykyisillä resursseilla.	Kouluviihtyvyyskyselytulokset Havainnointi Asiakaspalautteet Tilanne 2022: Kiva-koulu: materiaaleja käytetään, mutta maksullisuus vähensi toimintaa. Kouluviihtyvyyskyselytulokset huomioitu kertomusosassa sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa.	Koulun aloittamisen helpottaminen: koulun ja päiväkodin yhteiset tapahtumat ja vierailut, tiedonsiirtopalaverit siirryttäessä esiopetuksesta perusopetukseen, esiopetuslasten tutustumispäivä koululla

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Vanhemmuuden tukeminen	Avoin yhteistyö huoltajien kanssa. Odotusaikana perhevalmennus Neuvolan varhainen tuki perheille, joissa huoli herännyt (useammat tapaamiset, kotikäynnit) Koulu: Vanhempainillat, vanhempainvartit Varhaiskasvatus: Vanhempainillat, vasu-keskustelut VaTu-palaverit (yhteistyö varhaiskasvatus ja terveydenhuolto) Kuraattoripalvelut esiopetus-ja kouluikäisille lapsille	Nykyiset resurssit Lapsiperhe-palveluiden lähihoitajan toimen vakinaistaminen	Toteutuneet käynnit perhevalmennuksessa. Toteutuneet vanhempainillat-vartit. Toteutuneet oppilashuollon tai VATU-tiimin määrät. Lastensuojelun ennaltaehkäisevät tukitoimien määrät Tilanne 2022: Sosiaaliohjaaja ennalta ehkäisevänä palveluna. Perhevalmennukseen osallistui 2021 yksi perhe.	Sosiaalihuolto siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Vanhemmuutta on tuettu vanhempainilloilla, perheille suunnatuilla yhteisillä tapahtumilla ja huoltajien kanssa käytävien vasu- ja leops-keskustelujen kautta. Hyvinvointialueen palvelut lapsiperheille ovat hakeneet muotoaan alueen synnystä lähtien, mutta kauden loppupuolella kuraattori ja muut palvelut ovat toimineet kohtuullisesti. Henkilöstö suuri vaihtuvuus hyvinvointialueella aiheuttaa edelleen katkoksia palvelussa.

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät toimet ja palvelut

Nykytila:

Koulussa ja päiväkodissa pienet ryhmäkoot.
Edullinen iltapäiväkerho, jossa on monipuolista ohjelmaa. Iltapäiväkerhoon voi tulla 1-4-luokkalaiset.
Nuorisotalo toimii pienissä eikä parhaalla mahdollisella toimintaan soveltuvissa tiloissa. Yläkoululaiset käyttävät nuorisotalon palveluita vähän. Osa-aikainen nuoriso-ohjaaja, jonka pääasiallinen tehtävä on nuorisotalo toiminnan ohjaus.
Etsivä nuorisotyöntekijä palkattuna kolmen kunnan yhteistyössä sekä yhteinen Vakka-Suomen Ankkuri-nuorisotyöntekijä.
Maksuttomat tai hyvin edulliset harrastusmahdollisuudet lapsille ja nuorille.
Maksuttomat kestokuukautissuojat 12-25-vuotiaille. (toistaiseksi)

Varhaiskasvatus: retket ja ohjatut liikunnalliset toimintahetket toteutuvat viikoittain, sisäliikuntavälineet melko monipuolisia, ulkoliikuntavälineitä liian vähän.
Liikuntaa lisäävä kokopäiväpedagoginen ajattelutapa ei vielä juurtunut henkilökunnan toimintatavaksi.
Yhteisiä koko perheelle suunnattuja liikuntatempauksia järjestetty muutamia, voisi olla enemmän.
Päiväkodilla kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma, jossa selkeät toimintaohjeet miten kiusaamistilanteisiin puututaan.
Yhteistyö perheiden kanssa avointa ja luottamuksellista.
Vahvuusvaris-, Fanni- ja Miu- vahvuus ja tunnekirjat ja -kortit käytössä ryhmissä, samoin Värinautit-materiaali
Huoneen taulut “Kiva kaveri” ja “Huono kaveri” rakennettu yhdessä lasten kanssa, huomioiden lasten ikä ja kehitystaso.
Vanhempainillat ja vasukeskustelut toteutuvat vuosittain, samoin avoin ja luottamuksellinen yhteistyö huoltajien kanssa.
Monark-yhteistyö Varhan kanssa -> varhaiskasvatuksen ja neuvolan varhainen tuki perheille, kun huoli herännyt

Arvio toimien ja palveluiden riittävyydestä:

Harrastusmahdollisuudet ovat rajalliset niin tilojen kuin henkilöstöresurssienkin puolesta. Erityisesti yläkoululaiset jäävät vähemmille palveluille.

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Työikäiset Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Liiallinen istuminen tai liian vähäinen liikunta	Matalan kynnyksen liikuntapaikkojen hyödyntäminen (toimintapuisto, pururata, tenniskenttä ja jäärata, frisbee golf, uimahallireissut) Asenne kasvattaa (terveysliikuntaan kannustava, monipuolisuus ja eri lajeihin tutustuminen Motivaation ylläpitäminen (terveydelliset syyt) Puheeksiottaminen (työterveyshuolto)	Nykyiset resurssit. Tarvitaanko jatkossa lisää resurssia työikäisten liikuntaan?	Toteutuneet tapahtumat ja osallistujien määrä Tilanne 2022: Arvion mukaan tilanne ok. Aikuisten ryhmäliikuntaa voisi olla enemmänkin.	**Koronan jälkeen osallistuminen erilaisiin ryhmätoimintoihin koki ison notkahduksen. Työikäisten liikkumisen edistäminen on ollut erilaisten kampanjoiden ja olemassa olevien liikuntapaikkojen varassa, erityisesti heille suunnattuja liikuntaryhmiä on ollut vähän tarjolla.**
Ruuhkavuosissa olevien perheiden tukeminen	Perheiden tukeminen (ennaltaehkäistään perheiden hajoamista tai yksinhuoltajien pärjäämistä) Ohjattu harrastusten määrä Perheille kohdennetut yhteiset tapaamiset / tapahtumat (perhekerho/kahvila, lapsiparkki, lasten leirit	Nykyiset resurssit.	Yhteistyötahojen määrä ja osallistujien määrät. Tilanne 2022: Ei ole saatu tietoa.	Kustavin MLL on säännöllisesti järjestänyt perhekahvilatoimintaa kuten myös muuta toimintaa lapsiperheille. Kunta on järjestänyt kauden ajan kesäkuussa monenlaista leiritoimintaa, jolla on pyritty osaltaan tukemaan lapsiperheitä lomakaudella.
Työllisyys ja työttömien toimintakyvyn ylläpito	Aikuissosiaalityön kehittäminen - varsinkin koulutuksen ulkopuolelle jääneet. Työvoimatoimiston, Kelan ja sosiaalitoimen sekä terveydenhuollon yhteistyö	Nykyiset resurssit.	Työttömien määrä Asiakasmäärät Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrä. Tilanne 2022: Työttömyys 8% Koulutuksen ulkopuolella 12% Kuntouttavan työtoiminnan ryhmä TYP-ryhmä	Työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa, toimintaa hoidetaan Turun kaupungin johdolla. Kunnan työttömyysaste on pysynyt kutakuinkin samoissa koko kauden ajan pieniä kausivaihteluita lukuunottamatta.

Työikäisten hyvinvointia edistävät toimet ja palvelut

Nykytila:

Kunnan tarjoamia liikuntaryhmiä on kehitetty hanketyönä kauden lopussa. Ryhmien vakinaistaminen haasteellista talouden näkökulmasta.

Kevyen liikenteen väyliä on verrattain vähän ja niiden kunto on paikoitellen huono. Osa em. on elinvoimakeskuksen kunnossapidon alaisuudessa.

Talviuintipaikka avattiin menneenä kautena Klipunkariin. Ympäri vuoden on tarjolla (talvikaudella) sauna kolme kertaa viikossa.

TBE-tehosterokotteet ovat kuntalaiset saaneet maksutta jo useamman vuoden.

Kunnan järjestää resurssien puitteissa muutamia kulttuuri- ja liikuntatapahtumia vuodessa.

Kirjasto on pieni eikä pysty tarjoamaan kaikkia mahdollisuuksia toimintaan. Omatoimikirjasto laajentanut kirjaston käyttöaikaa.
Opistot tarjoavat erilaisia harrastusmahdollisuuksia työikäiselle väestölle.

Kunnassa on monipuolista ja aktiivista yhdistystoimintaa suunnattuna myös työikäisille.

Arvio toimien ja palveluiden riittävyydestä:

Kunnan alueella työikäisille suunnattujen liikunta- ja muiden harrasteryhmien määrät ja teemat ovat hyvin rajalliset.

Liikunta- ja ulkoilupaikkojen kunnossapito on reaktiivista, suunnitelmallinen hoito ja kehittäminen puuttuu. Uusien tilojen ja alueiden suunnittelussa ei huomioida riittävästi käyttäjien tarpeita eikä kunnossapitotarvetta.

Opistojen tarjonta on ollut resursseihin nähden hyvällä tasolla, vuosittain osa kursseista jää myös järjestämättä, koska osallistujia ei ole tarpeeksi.
Kaikki yhdistykset kaipaavat lisää jäsenistöä, jotta toiminta olisi pitkäjänteistä sekä jatkuvuus olisi varmistettu.

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Ikääntyneet

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Kaatumisten ennaltaehkäisy	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet asuinympäristössä (hyvinvointia edistävien kotikäyntien yhteydessä turvallisuuskartoitus), kodin turvallisuus, valaistus, huonekalujen ja mattojen sijoittelu, ennakoivasti ajatukset kodin muutostöihin, kodinmuutostyöt, apuvälineiden hankinta, pihojen valaistus, katujen ja pihojen kunnosapito Asennekasvatus turvallisuuskulttuuriin (jääpiikit, liukuesteiden käyttö), tiedotus eri tahojen kautta, apuvälineiden esittelytapahtumat Fyysinen kunnon ylläpito ja parantaminen (matalan kynnyksen liikuntapaikat, Vertaisohjaaja-koulutus, fysioterapiapalveluiden saatavuus, liikuntaneuvonta	Nykyiset resurssit. Fysioterapia-resurssi uutena.	Osallistujien määrä. Tapahtumien ja neuvonnan määrät. Tilanne 2022: Liukuesteet kunta kustantaa iäkkäille.	**Kunta on tarvittaessa tehnyt vuokra-asuntoihin muutostöitä, jotta toimintakyvyltään rajoitettujen asukkaiden asuminen onnistuu turvallisesti.** **Kunta on vuosittain kustantanut liukuesteet kenkiin iäkkäille.**
Vapaaehtoistyöhön ja järjestötoimintaan uusia toimijoita	Yhteistyöpalaverit (koulun ja varhaiskasvatuksen lisä) ja palkitseminen. Rekrytointitilaisuuksien järjestäminen Vertaisveturikoulutukset	Nykyiset resurssit.	Osallistujien ja tapahtuminen määrät. Koulutusten määrät. Tilanne 2022: Yhdistysillat Vapaaehtoistoimijoiden palkitsemiset.	**Yhdistysillat ovat toteutuneet eri teemoilla kaksi kertaa vuodessa. Osallistuvien yhdistysten määrä vaihdellut paljon.** **Vapaaehtoistoimijoita on palkittu niin kulttuurin kuin liikunnan saralla.**

Suunnitelmataulukko 2022-2025 ja arviointi

Ikääntyneet

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Arviointi
Varhainen tunnistaminen	Yhteistyö terveydenhuollon toimijoiden kanssa Kunnonhoitajan koulutuspäivitys Liikuntaneuvonta Markus	Nykyiset resurssit.	Osallistujien määrä. Tapahtumien määrä.	**Liikuntaneuvonta-hanke käynnissä, jossa yhtenä kohderyhmänä ikäihmiset.** **Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kehittyy koko ajan. Kunnan resurssit vastata yhdyspintatyöskentelyyn ovat rajalliset.**
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Yhteistyön kehittäminen omaishoitajien kanssa (yhteiset arvioinnit, tapahtumat, kehittämispäivät) Intervallihoidon kehittäminen tukemaan omaishoitoa (päivätoiminta, ilta- ja yöhoito) Omaishoitajien terveystarkastukset systemaattiseksi	Nykyiset resurssit. Eri yhteistyötahot.	Toteutuneet tapahtumat ja osallistujamäärät.	**Omaishoitajat ovat hyvinvointialueen "hallinnassa". Kunta tukenut omaishoitajia lahjakortilla vuonna 2025.**

Ikääntyneiden hyvinvointia edistävät toimet ja palvelut

Nykytila:
Ikääntyneitä on pyritty erityisesti huomioimaan monella tapaa perustelluista syistä esim. Maksuttomat kenkien liukuesteet, maksuton kuntosali ja ikäihmisten päivätoiminta
Vuokra-asuntojen luiskien asennus
Tarjolla liikuntaesteisten asuntoja
Kutsuliikenne olemassa, huonosti markkinoitu.
Aktiivisia yhteisöjä: eläkeliitto, Ahto, SPR, martat ja seurakunta

Kirjastossa kokoon nähden hyvä valikoima kirjoja. Kirjaston kirjahankinta toimintaa ohjaa asiakaslähtöisyys.

Arvio toimien ja palveluiden riittävyydestä:

Kunta on verrattain hyvin huomioinut ikääntyneet käytettävissä olevien taloudellisten ja henkilöstöresurssien puitteissa. Aktiiviset yhdistykset täydentävät ikääntyneille suunnattujen palveluiden määrää merkittävästi.

Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Kustavin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma rakentuu kolmen painopistealueena olevan teeman ympärille sekä kolmelle eri kohderyhmälle. Painopistealueet on valittu siten, että niihin keskittymällä edistetään mahdollisimman monipuolisesti kustavilaisten terveyttä ja hyvinvointia. Painopistealueet ja kohderyhmät ovat yhdenmukaiset verrattuna hyvinvointialueen laatimaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma toimii vuosittaisia toimenpiteitä ohjaavana ja resursseja suuntaavana työkaluna. Suunnitelma on keskeinen osa Kustavin hyvinvointijohtamista ja se kietoutuu tiiviisti yhteen vuosittaisen hyvinvointikertomuksen kanssa, sillä hyvinvointikertomuksessa seurataan suunnitelman etenemistä ja kohdistetaan tulevia toimia. Erillistä vuosittaista hyvinvointikertomusta ei tehdä, vaan talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdään erillinen hyvinvointiosio, jossa kuvataan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden onnistumista.

Tavoitteet ja toimenpiteet valtuustokaudelle

- Laajan hyvinvointisuunnitelman painopisteet ovat:
  - Fyysinen terveys ja elintavat
  - Mielen hyvinvointi ja osallisuus
  - Arjen ja lähisuhteiden turvallisuus

- Laajan hyvinvointisuunnitelman kohderyhmät ovat
  - Kaikki kuntalaiset
  - Lapset ja nuoret
  - Työikäiset
  - ikääntyneet

YLEISET KAIKKIA KUNTALAISIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Fyysinen terveys ja elintavat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Kuntalaisten liikkumisen lisääminen	Laaditaan poikkisektoraalinen liikkumisen edistämisen ohjelma vuoteen 2029. Huomioidaan: - Liikuntapaikat - Luontoliikunta - Liikuntapalvelut - Hanketyö - Yhteistyö	Sivistystoimi + muut toimialat ja yhteisöt	Omana työnä Hyödynnetään ohjelman laadinnassa hankkeiden tuloksia.	Liikkumisen määrä kuntalaiskyselyissä Tehty liikkumisen edistämisen ohjelma ja siinä toteutuneet toimenpiteet Havainnot
	Maksuttomien TBE-tehosterokotteiden jakelun jatkaminen kuntalaisille	Huomioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä	Sivistystoimi	Ulkopuolinen toimija	Toteutuneet rokotukset

YLEISET KAIKKIA KUNTALAISIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Mielen hyvinvointi ja osallisuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kaksi kertaa vuodessa kuntalaistapaamiset Kuntalaisten osallistaminen heille suunnattujen palveluiden suunnitteluun ja nykyisten palveluiden kehittämiseen. Osallistavan budjetoinnin jatkaminen. Kunnan palveluiden viestinnän ja viestinnän saavutettavuuden kehittäminen.	Yleishallinto Toimialat	Työkalut ja konsepti viestinnän toteuttamiseen	Toteutuneet tapaamiset ja osallistamiset Osallistavan budjetoinnin jatko ja ehdotusmäärät. Kuntalaiskysely viestinnästä. Kuinka monta prosenttia kuntalaisista kunnan viestintä tavoittaa? Jääkö joku kohderyhmä ulkopuolelle?
	Yhdistystoiminnan elinvoimaisuuden tukeminen	Vähintään avustusten nykyisen tason säilyttäminen. Maksuttomien tai edullisten tilojen tarjoaminen yhdistyksille.	Toimialat		Avustustasot
	Mahdollistetaan pop up-lähipalveluita kunnassa	Otetaan yhteyttä muihin viranomaisiin mobiilipalveluista ja edesautetaan niiden saamista kuntaan. Kunta tukee myös muita toimijoita mobiilipalveluiden saatavuuden varmistamisessa.	Yleishallinto		Toteutuneet pop-up tapahtumat

YLEISET KAIKKIA KUNTALAISIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Arjen ja lähisuhteiden turvallisuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Kameravalvonnan lisääminen: maantiet ja julkiset alueet ja kiinteistöt	Kamerajärjestelmän hankinta	Kunta poliisi		Toteuma
	Saavuttaa viiden tähden liikenneturvallinen kunta arviointimallissa 5 tähteä	Nopeusnäyttö keskustaan Liikenneturvallisuus suunnitelman laadinta Viiden tähden mallin vaatimat toimenpiteet	toimialat		Tähtimalli mittarina
	Kunnan tarjoamat työskentely- ja harrastusolosuhteet ovat terveysturvalliset ja toimintaan soveltuvat.	Kuntotutkimukset Tilojen sulkeminen Tilojen remontointi Käyttäjien osallistaminen tilojen ja alueiden suunnitteluun.	tekninen toimi	omana työnä ostopalvelut	Tehdyt kuntotutkimukset Toteutuneet remontit Oirekyselyt Osallistamisen tapahtumat Riippumattomat turvallisuustarkastukset.
	Turvallisen liikkumisen mahdollistaminen	Teiden, katujen, kävelyteiden, yleisten alueiden asianmukainen kunnossapito ja huoltaminen.	Tekninen toimi		Ulkopuolisen tahon auditoinnit Palautteet

Lapset ja nuoret 1/3

Fyysinen terveys ja elintavat

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Ruutuajan vähentäminen	Koululaisten Chromebookin sulkeminen yöksi Koulutukset huoltajille. Valistusluennot lapsille ja nuorille.			
Myönteisen ruokasuhteen rakentuminen lapsuudessa sekä nuorten ohjaaminen terveelliseen ravitsemukseen	Ruokakasvatusta ja ohjausta lapsille ja nuorille varhaiskasvatuksessa, koulussa ja nuorisotoimessa sekä perheille vanhempainilloissa ja vertaistoiminnoissa. Lapset ja nuoret mukaan varhaiskasvatuksen/kouluruokailun suunnitteluun: kyselyt, toiveruokaviikko ja maistelutilaisuudet. Ravitsemus- ja ruokasuositusten huomioiminen kunnan ruokapalveluissa.	Varhaiskasvatus Koulu Ravitsemuspalvelut		Varhan tilastot ylipainon yleisyydestä 4-vuotiailla ja 5.-luokkalaisilla. Kouluterveyskyselyt: osallistumismahdollisuudet suunnitteluun, maistelutilaisuudet ja toiveruokaviikko (toteutunut/ei toteutunut) Ruokapalvelukysely vuosittain
Terveelliset elämäntavat: lasten ja nuorten riittävä uni ja lepo, median käyttö sekä nuorten kannustaminen päihteettömään elämäntapaan	Nukkumiseen ja hyvään uneen sekä media-arkeen ja digisuosituksiin liittyvän tietoisuuden lisääminen perheille. Ehkäisevän päihdetyön ohjelma. Nuorille suunnattujen päihteettömien tapahtumien järjestäminen.	Varhaiskasvatus Koulu Hyvinvointipalvelut Vapaa-ajan palvelut Yhdistykset Yläkoulu (Taivassalo)		Kuntalaiskyselyt Kouluterveyskyselyt: nukkuminen, netin käyttö, päihteiden käyttö Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakaskyselyt huoltajille ja lapsille
Liikkuvat ja leikkivät lapset sekä liikunnasta innostuneet nuoret	Koulun ja varhaiskasvatuksen liikunnan nykytilan arviointi sekä liikunnallisen elämäntavan kehittäminen. Liikunnallisen elämäntavan lisäämisen näkyminen opetussuunnitelmissa. Varhaiskasvatuksessa käyttöön liikunnan kokopäiväpedagogiikka. Tuetaan ja kehitetään lasten ja nuorten vapaa-ajan liikuntaa ja liikuntaharrastamisen mahdollisuuksia kunnassa (lajikokeilutapahtumat) ja kunnan ulkopuolella (yhteiskuljetukset). Ylläpidetään ja kehitetään liikkumiseen kannustavia ulko- ja sisäliikuntapaikkoja sekä liikkumisen mahdollistavia liikuntavälineitä.	Koulu Iltapäiväkerho Varhaiskasvatus Nuorisotoimi Liikuntatoimi Vakkaopisto Tekninen toimi Liikenneturvallisuus-työryhmä		Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nykytilan arviointi, liikunnan kehittämissuunnitelman laadinta ja sen arviointi Move-mittaustulokset Kouluterveyskysely: vähintään tunnin päivässä liikkuvien lasten määrä Kuntalais- ja koululaiskyselyt

Lapset ja nuoret 2/3

Mielen hyvinvointi ja osallisuus

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Turvallisen kasvuympäristön varmistaminen -Turvalliset aikuiset varhaiskasvatuksessa, koulussa, iltapäiväkerhossa, nuorisotalolla ja kulttuuri- ja harrastetoiminnassa. -Kiusaamisen ehkäisy ja kiusaamiseen puuttuminen. -Lasten sosiaalisen median turvataitojen vahvistaminen.	Turvalliset aikuiset varhaiskasvatuksessa, koulussa, iltapäiväkerhossa, nuorisotalolla ja kulttuuri- ja harrastetoiminnassa. Riittävän koulutuksen saaneiden käyttäminen myös yhdistystoiminnassa. Koulutukset yhdistystoimijoile. Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelmien päivitys vuosittain. Mediataitoviikko. Yhteistyö kirjaston kanssa. Ulkopuoliset koulutukset, luennot ja vanhempainillat.	Koulu Iltapäiväkerho Nuorisotalo Varhaiskasvatus Harrasteryhmät		Kouluterveyskysely: huoltajien ja koulun/varhaiskasvatuksen vuorovaikutus, koulukiusaaminen, netin käyttö. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakaskyselyt huoltajille ja lapsille.
Satsataan tulevaisuuteen uskoviin lapsiin ja nuoriin sekä perheisiin	Vahvistetaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta varhaiskasvatuksessa ja koulussa sekä huomioidaan lasten ja nuorten ryhmäytyminen. Kehitetään varhaiskasvatuksen, koulun ja vanhempien välisen yhteistyötä sekä tuetaan perhesuhteita Tuetaan perheitä vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Vahvistetaan henkilökunnan osaamista lasten ja nuorten mielenterveyden haasteisiin liittyen sekä palvelupolun selkiyttäminen mielenterveyden haasteissa. Monark-työryhmä Yksilöllinen opiskeluhuolto Etsivä nuorisotyöntekijä	Koulu Varhaiskasvatus Nuorisotoimi Hyvinvointipalvelut Vapaa-ajan palvelut Seurakunta		Kouluterveyskysely: Mielialaan liittyvää oireilua viimeisen kahden viikon aikana kokeneiden osuuden väheneminen, päihteiden käytön mittarit ja päihteiden käytön väheneminen, koulukiusaamisen väheneminen, empatiataidot, terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien määrän lasku, mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista
Jokainen lapsi ja nuori tulee kuulluksi ja kohdatuksi Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen	Satsataan yhteisölliseen lapsi- ja nuorisotyöhön ja tarjotaan monipuolisia kohtaamispaikkoja. Nuoret mukaan nuorisotyön ja kohtaamispaikkojen suunnitteluun. Oppilaskunta ja nuorisovaltuusto toiminnan kehittäminen	Koulu Iltapäiväkerho Varhaiskasvatus Nuorisotoimi Vapaa-ajan palvelut Harrasteryhmät		Suunnattu kuntalaiskysely nuorille ja lapsille. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakaskyselyt huoltajille ja lapsille. Oppilaskunnan ja nuvan kokousmäärät ja toiminta.

Lapset ja nuoret 3/3

Arjen ja lähisuhteiden turvallisuus

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Vanhemmuuden vertaistuen ja perheiden kohtaamisten lisääminen	Varhaiskasvatuksessa kaveritaitojen opettelu,. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen nivelvaiheyhteistyö. Perheille suunnattujen tapahtumien järjestäminen. Sukupolvia yhdistävät tapahtumat ja päiväkotimummo/kouluvaari toiminnan käynnistäminen.	Varhaiskasvatus Koulu Järjestöt Hyvinvointipalvelut Vapaa-ajan palvelut Seurakunta		Kyselyt huoltajille. Tapahtumien määrä Päiväkotimummo/kouluvaari toiminnan käynnistyminen.
Varhaiskasvatuksessa ja koulussa ja nuorisopalveluissa on välittävä ja turvallinen ilmapiiri	Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli on kuvattu ja se on käytössä varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa. Vahvistetaan turvallisuus- ja turvataitokasvatusta koulussa, varhaiskasvatuksessa ja nuorisotoimessa.			Kouluterveyskysely: kokemukset koulukiusaamisesta ja väkivallasta Lastensuojelun asiakasmäärät Vaarojen- ja riskien kartoitukset
Turvallinen kasvuympäristö ja liikenteessä liikkuminen	Liikenneturvallisuusviikko varhaiskasvatuksessa ja koulussa, yhteinen vanhempainilta huoltajille. 112-viikko Liikennekasvatus varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Pyöräretket koulussa Valaistut ja korotetut suojatiet, nopeudenvalvontanäyttötaulu. Harkinnanvaraiset susikuljetukset.	Liikenneturvallisuus-työryhmä Koulu Varhaiskasvatus Tekninen toimi VPK	Hyödynnetään liikenneturvan ja muiden maksuttomia materiaaleja.	Toteutuneet toimenpiteet ja tapahtumat.

Työikäiset

Fyysinen terveys ja elintavat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Liikkumisen lisääminen	Liikuntakampanjat	Liikuntatoimi	Liiku ry	Kampanjoiden tulokset, osallistuneiden hlö määrä
		Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisohjelman laadinta	Toimialat	Mahdollisuus avustushakuun(traficom)	Toteutuma
		Kunnan työikäisille suunnattujen liikuntaryhmien vakiinnuttaminen	Liikuntatoimi yhdistykset opisto	Omana työnä / hanketyö täydentää	Ryhmäliikunnan toteutuminen

Työikäiset

Mielen hyvinvointi ja osallisuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Yhdistystoiminnan elinvoimaisuuden tukeminen	Vähintään avustusten nykyisen tason säilyttäminen. Maksuttomien tai edullisten tilojen vuokraus yhdistyksille. Yhdistysten käyttöön soveltuvien tilojen kartoitus	Toimialat		Avustustasot Käytettävissä olevat tilat
	Yksinäisyyden ja syrjäytymisen vähentäminen	Matalan kynnyksen harrastusryhmät	Sivistys ja yhdistykset		Toteutuneet ryhmät

Ikääntyneet

Fyysinen terveys ja elintavat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Täytetään valtuustokauden kuluessa ikäystävällisen kunnan kriteerit	WHO ikäystävällisen kunnan toimenpiteet. Hyödynnetään toimenpiteissä myös seurana.fi kriteeristöä.	Toimialat Vanhus- ja vammaisneuvosto		Hyödynnetään arvioinnissa ikäystävällisen kunnan arviointilomaketta. https://ikanyt.karelia.fi/2018/02/15/kriteerit-kunnan-ikaystavallisyyden-arviointiin/
	Tarjotaan maksutta tai edullisesti liikuntamahdollisuuksia iäkkäille.	Maksuton kuntosali Iäkkäille suunnatut liikuntaryhmät Edulliset matkat uimaan ja keilaamaan.	Liikuntatoimi Yhdistykset Vapaaehtoiset		Toteutumat

Ikääntyneet

Mielen hyvinvointi ja osallisuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Iäkkäiden digiosaamisen kasvattaminen sekä lähituen varmistaminen	Koulutukset Rekrytään vapaaehtoinen/palkattu digitukihenkilö	Sivistystoimi kirjasto		
	Täytetään valtuustokauden kuluessa ikäystävällisen kunnan kriteerit	WHO ikäystävällisen kunnan toimenpiteet Hyödynnetään toimenpiteissä myös seurana.fi kriteeristöä.			Hyödynnetään arvioinnissa ikäystävällisen kunnan arviointilomaketta. https://docplayer.fi/7202227-Ikaystavallisen-kunnan-arviointilomake-apuvaline-vanhusneuvostoille.html

Ikääntyneet

Arjen ja lähisuhteiden turvallisuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuu tahot	Resurssit	Arviointimittarit
	Kunnan vuokra-asuntojen esteettömyys asioiden parantaminen	Asuntojen kiinteiden apuvälineiden asennukset Remonttien yhteydessä huomioidaan esteettömyysasiat suunnitelmissa. Esteettömiin vuokra-asuntoihin ovat etusijalla esteettömyyttä erityisesti tarvitsevat.	Tekninen toimi		Toteutuneet toimenpiteet Tarvittaessa hyödynnetään ulkopuolista esteettömyyskartoittajaa
	Liukastumisten vähentäminen	Liukuesteiden jaon jatkaminen. Yleisten alueiden ja kunnan vuokra-asuntojen talvihoidon tehostaminen. Iäkkäiden kuntosalin käytön maksuttomuuden jatkaminen	Sivistys- ja tekninen toimi		Jaetut liukuesteet / lukumäärä Palautteet Iäkkäiden kuntosalin käyttöaste
	Täytetään valtuustokauden kuluessa ikäystävällisen kunnan kriteerit	WHO ikäystävällisen kunnan toimenpiteet. Hyödynnetään toimenpiteissä myös seurana.fi kriteeristöä.	Sivistys- ja tekninen toimi		Hyödynnetään arvioinnissa ikäystävällisen kunnan arviointilomaketta. https://docplayer.fi/7202227-Ikaystavallisen-kunnan-arviointilomake-apuvaline-vanhusneuvostoille.html
	Kehitetään kunnan ja sen hallinnoimien vuokra-asuntojen saatavuutta ja varustelua huomioiden kunnan väestön ikääntyminen	Huomioidaan talousarviossa ja suunnitteluvaiheessa.	Tekninen toimi		Toteutumat
	Kutsuliikenne tarpeen ja toteuttamis mahdollisuuksien kartoittaminen.	Tarvekartoitus	Kunta Varha Taksit		

Seuranta

Vuosittain hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan tammi-helmikuun hyvinvointityöryhmän kokouksessa. Hyvinvointityöryhmä tekee toteutumisesta yhteenvedon, joka viedään tiedoksi toimielimiin sekä nuorisovaltuustoon ja vanhus- ja vammaisneuvostoon.

Yhteenvedon tekemisessä hyödynnetään itsearviointia seuraavien teemojen kautta:

1. Itsearviointi kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta ja hyödyntämisestä
2. Itsearviointi kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työn rakenteesta, resursseista ja prosessista
3. Itsearviointi kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä ja sen rakenteiden vahvuudesta
4. Itsearviointi kunnan yhdenvertaisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja palveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden edistämisestä
5. Itsearviointi kunnan elinvoiman edistämisestä
6. Itsearviointi maahanmuuttajien kotouttamisen edistämisestä

Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelu ja päätöksenteko

Valmistelijat: (hyvinvointityöryhmä)
Rauno Peltola, kunnanjohtaja
Maisa Kuusela, varhaiskasvatusjohtaja
Markus Malmelin, hyvinvointikoordinaattori
Kaisa Olari, rehtori-sivistystoimenjohtaja
Salla Hänninen, vs. kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri
Ville Niemi, kunnanrakennusmestari

Lausuntopyynnöt:
Eläkeliiton Kustavin yhdistys
vanhus- ja vammaisneuvosto
MLL Kustavin yhdistys
Kustavin Ahto
nuorisovaltuusto
Kustavin seurakunta
Avoin lausunto kierros asukkaille ja yhteisöille.

Käsittely toimielimissä:
Johtoryhmä pvm
Hallitus 9.3.2026 (ohjaa lausuntokierrokselle):
Sivistyslautakunta 24.3.2026
Rakennuslautakunta 25.3.2026
Hyvinvointityöryhmä muokkaa tarvittaessa lausuntojen perusteella lopulliseen päätöksentekoon menevää dokumenttia. 22.9.2026
Hallitus: 28.9.2026
Valtuusto:26.10.2026 hyväksytty